

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
เศรษฐกิจทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการรับรู้อาชีพเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

นางสาว พรธิดา	อารีย์รักษากุล	เลขประจำตัวนิต 5637469938
นางสาว รัชฎาภรณ์	ม่วงบัว	เลขประจำตัวนิต 5637492238
นางสาว ศรีธิดา	บัวเลิศ	เลขประจำตัวนิต 5637506438

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2559

RELATIONS AMONG WORK STATUS AFTER GRADUATION, SOCIOECONOMIC STATUS AND
PARENTAL EXPECTATIONS TOWARDS SELF-PERCEPTION OF BEING EMERGING ADULTS

MS. PHORNTHIDA	AREERAKSAKUL	5637469938
MS. RATCHADAPORN	MUANGBUA	5637492238
MS. SRITIDA	BUALOET	5637506438

A Senior Project in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2016

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรี เศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของ
พ่อแม่ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

โดย

นางสาวพรธิดา อารีรักษากุล 5637469938

นางสาวรัชฎาภรณ์ ม่วงบัว 5637492238

นางสาวศรีธิดา บัวเลิศ 5637506438

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก อาจารย์ ดร.นิพัทธ์ พิชญโยธิน

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก

(อาจารย์ ดร.นิพัทธ์ พิชญโยธิน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุภลักษณ์ ลวดลาย)

พรธิดา อารีย์รักษากุล รัชฎาภรณ์ ม่วงบัว ศรีธิดา บัวเลิศ: ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม. (RELATIONS AMONG WORK STATUS AFTER GRADUATION, SOCIOECONOMIC STATUS AND PARENTAL EXPECTATIONS TOWARDS SELF-PERCEPTION OF BEING EMERGING ADULTS)
 อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.นิปัทม์ พิชญโยธิน, 72 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอายุ 22-30 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว จำนวน 526 คน แบ่งเป็น 4 สถานภาพทางอาชีพ ได้แก่ เรียนเต็มเวลา 145 คน เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย 102 คน ทำงานเต็มเวลา 224 คน และว่างงาน 55 คน โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ตอบมาตราวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม มาตราวัดความคาดหวังของพ่อแม่ และมาตราวัดเศรษฐฐานะทางสังคม ตามลำดับ การเก็บข้อมูลใช้การเก็บผ่านแบบสอบถามออนไลน์โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก

ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่เรียนเต็มเวลามีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่ทำงานเต็มเวลาในด้านของมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ($p = .034$)

ทางด้านเศรษฐฐานะทางสังคม พบว่าผู้ที่มีเศรษฐฐานะอยู่ในระดับสูงจะมีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูง ($B = 0.232, p < .05$) ในขณะที่มีการรับรู้ในด้านความรู้สึกไม่มั่นคงต่ำ ($B = -0.256, p < .05$)

สุดท้าย คือ ความคาดหวังของพ่อแม่ พบว่าผู้ที่รับรู้ความทะเยอทะยานของพ่อแม่สูง จะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองต่ำ ($B = -.225, p < .05$) ในทางกลับกัน หากรับรู้ว่ามีพ่อแม่มีความคาดหวังทางการเรียนสูงจะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูงเช่นกัน ($B = .239, p < .05$) อย่างไรก็ตาม หากบุคคลมีการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพสูงจะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านความรู้สึกก้าวกึ่งในอัตลักษณ์ของตนเองสูง ($B = .169, p < .05$) ส่วนผู้ที่รับรู้ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ($B = .131, p < .05$) และความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพที่สูง ($B = .239, p < .05$) จะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มด้านความรู้สึกไม่มั่นคงสูง ในทางตรงกันข้ามหากรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนสูง บุคคลจะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มด้านความรู้สึกไม่มั่นคงต่ำ ($B = -.220, p < .05$)

กล่าวได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มชงของคุณคค
 ทั้งเศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มเป็น
 เรื่องที่ดี เนื่องจากได้สำรวจความชอบและพัฒนาความสามารถ เพื่อเตรียมพร้อมสู่การเป็นผู้ใหญ่ตอนต้น
 อย่งไรก็ตาม หากบุคคลตกอยู่ในช่วงนี้นานเกินไป อาจส่งผลต่อการใช้ชีวิตของตัวบุคคล ทั้งความล้มเหลว
 ในการค้นหาอัตลักษณ์ และไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบชีวิตของตนเอง

สาขาวิชา.....จิตวิทยา.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา.....2559.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก.....

5637469938, 5637492238, 5637506438: MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS: EMERGING ADULTHOOD / SOCIOECONOMIC STATUS / WORK STATUS /
PARENTAL EXPECTATION

PHORNTHIDA AREERAKSAKUL, RATCHADAPORN MUANGBUA, SRITIDA BUALOET:
RELATIONS AMONG WORK STATUS AFTER GRADUATION, SOCIOECONOMIC
STATUS AND PARENTAL EXPECTATIONS TOWARDS SELF-PERCEPTION OF BEING
EMERGING ADULTS
SENIOR PROJECT ADVISOR: DR. NIPAT PICHAYAYOTHIN, 72 pp.

The aim of this study was to examine the relations among work status after graduation, socioeconomic status, and parental expectations towards self-perception of being emerging adults. Participants were 526 college-graduate emerging adults of age 22-30, with 4 different statuses: full-time graduate students ($n = 145$), graduate students who also work full-time or part-time ($n = 102$), working full-time ($n = 224$), and unemployed ($n = 55$). Participants completed measures namely Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood, socioeconomic status of a family (SES), and Perception of Parental Expectations Inventory.

The results indicated that full-time graduate students ($M = 2.97$) scored significantly higher than people who worked full-time job ($M = 2.83$) on emerging adults' perception of experimentation/possibilities/self-focused ($p = .034$). SES was positively and significantly correlated with experimentation/possibilities/self-focused ($\beta = 0.232, p < .05$) and negatively correlated with negativity/Instability ($\beta = -0.256, p < .05$). We found that parental ambitions ($\beta = -.225, p < .05$) and academic expectations ($\beta = .239, p < .05$) were associated with experimentation/ possibilities/self-focused. Parental career expectation was associated with identity exploration/feeling in-between ($\beta = .169, p < .05$). Finally, parental ambitions ($\beta = .131, p < .05$), academic expectations ($\beta = -.220, p < .05$) and career expectations ($\beta = .239, p < .05$) were associated with negativity/instability.

The results shown that such variables, including socioeconomic status and variety of parental expectations, are associated with how person perceived oneself as being an emerging adult. This period of life is said to help people explore themselves as well as improve skills needed in order to be an adult. However, being an emerging adult for too long will led to a negative outcome such as failure to identify oneself and irresponsible for one's life.

Field of Study: .....Psychology..... Student's Signature.....

Academic Year: .....2016..... Student's Signature.....

Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยาครั้งนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้เป็นอย่างดี ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือจากคณาจารย์หลายท่าน ตลอดจนกำลังใจ และการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นิพัทธ์ พิชญโยธิน อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผู้ซึ่งถ่ายทอดความรู้ให้ข้อแนะนำ คำปรึกษา ช่วยตรวจสอบแก้ไข ดูแลความเรียบร้อยของโครงการจิตวิทยาเล่มนี้ ในทุก ๆ ขั้นตอนจนกระทั่งเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ตลอดจนเป็นกำลังใจสำคัญให้แก่กลุ่มนิสิตผู้วิจัยเสมอมา ที่สำคัญต้องขอขอบคุณคณาจารย์คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความเมตตา ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ มาตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาอยู่ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. หยกฟ้า อิศรานนท์ และอาจารย์สรวิศ รัตนชาติชูชัย ที่สละเวลามาช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงของมาตราที่นำมาพัฒนา และวัตถุประสงค์ในการพัฒนามาตร

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ผศ.ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ และอาจารย์ ดร.สุภลักษณ์ ลวดลาย ที่สละเวลาในการช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อให้กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้มีโอกาสนำไปปรับปรุงแก้ไขโครงการเล่มนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ กลุ่มนิสิตผู้วิจัยขอกราบพระคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจสำคัญ และคอยให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่อยู่เคียงข้าง คอยรับฟัง ร่วมทุกข์ร่วมสุข และขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่มาเต็มเต็มงานวิจัยนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ได้ในที่สุด

พรธิดา อารีรักษ์กุล

รัชฎาภรณ์ ม่วงบัว

ศวีธิดา บัวเลิศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. ผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	7
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	9
2.1 ครอบครัวและการเลี้ยงดู.....	9
2.2 ความคาดหวังของครอบครัว.....	9
2.3 เศรษฐฐานะทางสังคม.....	11
2.4 ความแตกต่างทางวัฒนธรรม.....	14
2.5 ความเป็นโลกาภิวัตน์.....	17
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
สมมติฐานของงานวิจัย.....	19
ขอบเขตของการวิจัย.....	19
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	20
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	24
1. มาตรการจัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	24
2. มาตรการความคาดหวังของพ่อแม่.....	26
3. มาตรการเศรษฐกิจฐานะทางสังคม.....	27
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 3 วิเคราะห์ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากรของผู้เข้าร่วมงานวิจัยจากผลการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ด้วยการแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	32
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	33
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของผู้เข้าร่วมงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่มสำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1.....	35
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายสำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2.....	37
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกันตามกรอบแนวคิดการวิจัย สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 3.....	38
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย	
สมมติฐานที่ 1.....	41
สมมติฐานที่ 2.....	43
สมมติฐานที่ 3.....	44
ปัจจัยที่ทำให้บุคคลยังอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	46
ปัจจัยที่ทำให้บุคคลสามารถออกจากช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม และก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มตัวได้.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	48
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	49
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	50
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้.....	51
รายการอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา.....	61
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	63

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมงานวิจัยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี.....	32
2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอายุ โดยจำแนกตามสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี.....	33
3 คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด พิสัย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	34
4 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	35
5 ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์ของสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี.....	36
6 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสี่กลุ่ม.....	37
7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของเศรษฐกิจของสังคมที่มีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	38
8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความคาดหวังของพ่อแม่ทั้งสามด้านที่มีต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม (emerging adulthood) เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญช่วงหนึ่งในช่วงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งผู้ใหญ่วัยเริ่มเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากการเป็นวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดย Arnett (1994) เสนอว่าเป็นช่วงที่บุคคลจะเกิดความรู้สึกกำกวมระหว่างการเป็นวัยรุ่นและการเป็นผู้ใหญ่ จากงานวิจัยในนักศึกษาชาวอเมริกัน อายุ 18-23 ปี ที่ถามว่า “คิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่หรือไม่” พบว่ามีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้นที่มองว่าตนเป็นผู้ใหญ่ ส่วน 2 ใน 3 ของผู้ร่วมงานวิจัย (ร้อยละ 63) ตอบว่าขึ้นอยู่กับว่าจะมองในแง่ไหน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รู้สึกว่าตนเป็นผู้ใหญ่ในบางมุมมอง และยังรู้สึกว่าตนเป็นวัยรุ่นในบางมุมมอง ผลการศึกษาของ Arnett (1994) พบสิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ ในการประเมินความเป็นผู้ใหญ่ ด้วยคำถามที่ว่า “ปัจจัยใดที่คิดว่าจำเป็นต่อการเป็นผู้ใหญ่” ซึ่งผู้ร่วมงานวิจัยกลับให้ความสำคัญกับมุมมองส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น มีความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตัวเอง ตัดสินใจบนความเชื่อและค่านิยมของตัวเองโดยไม่ขึ้นกับความคิดของพ่อแม่หรืออิทธิพลอื่น และปฏิบัติกับพ่อแม่อย่างเป็นผู้ใหญ่ที่เท่าเทียมกัน มากกว่าที่จะใช้เกณฑ์การเปลี่ยนผ่านเชิงบทบาททางสังคม ตัวอย่างเช่น สำเร็จการศึกษา เข้าสู่ระบบแรงงาน การแต่งงาน (หรืออย่างน้อยก็มีความสัมพันธ์ระยะยาวกับคู่อุปการ) หรือการเป็นพ่อแม่ ที่มีผู้ตอบเพียงประมาณร้อยละ 20 เท่านั้น จะเห็นได้ว่าช่วงการเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ของสังคมตะวันตกนั้นเป็นกระบวนการที่ใช้เวลาหลายปี โดยปัจจัยบ่งชี้การเปลี่ยนผ่านนี้แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลว่าตนนั้นเป็นผู้ใหญ่หรือไม่ โดย Arnett (1994) เรียกผู้ที่รู้สึกว่าตนเองยังไม่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัวนี้ว่า “emerging adulthood” หรือผู้ใหญ่วัยเริ่ม เป็นแนวคิดใหม่ที่เสนอขึ้นจากการศึกษาบุคคลในช่วงอายุ 18-25 ปี

ผู้ใหญ่วัยเริ่ม (emerging adulthood) เป็นช่วงวัยที่อยู่ตรงกลางระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่ตอนต้น ช่วงวัยนี้มักจะเริ่มตั้งแต่วัยรุ่นตอนปลาย และอาจยาวนานไปจนถึงสิ้นสุดวัยยี่สิบ เป็นวัยที่มีอิสระจากความคาดหวังของสังคม เป็นช่วงวัยที่ไม่ต้องพึ่งพิงคนอื่นเหมือนวัยรุ่น แต่ก็ยังไม่ถึงขั้นที่จะสามารถรับผิดชอบชีวิตตัวเองได้ทั้งหมดเหมือนผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังเป็นช่วงแห่งการค้นหาตัวตน และทางเลือกในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรัก การงาน และมุมมองที่มีต่อโลก เนื่องจากเป็นช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตที่หลากหลาย ๗ อย่างยังมีความเป็นไปได้ และการสำรวจความเป็นไปได้ในชีวิตนี้ มีขอบเขตที่กว้างและมีอิสระมากกว่าเมื่อเทียบกับ

ช่วงอื่นในชีวิตของบุคคล (Arnett, 2000) และมีการพัฒนามาตรวัด เพื่อวัดการรับรู้การอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดยมาตรวัดมีชื่อว่า “Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood” หรือ The IDEA (Reifman, Arnett, & Colwell, 2007)

Arnett (2004) เสนอว่าวัยรุ่นจะเติบโตมาเป็นแบบไหน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมที่บุคคลอาศัยอยู่ ปัจจุบันนี้สภาพแวดล้อมพัฒนาไปอย่างก้าวไกลกว่าสมัยก่อนมาก ทั้งรูปแบบการใช้ชีวิต บทบาทของเทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม แน่ใจว่าย่อมส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นกัน หากนับจากช่วงเวลาที่มีการพัฒนามาตรวัดขึ้นมาจนถึงปัจจุบันก็เป็นระยะเวลากว่า 9 ปี วิถีการใช้ชีวิตของบุคคลในช่วงอายุ 18-25 ปี ในสมัยที่ศึกษางานวิจัยกับในยุคปัจจุบันมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการเกิดขึ้นของนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาที่ส่งผลให้การดำเนินชีวิต ความคิด และมุมมองของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ นั้น เปลี่ยนไป จากการศึกษาเรื่องโลกาภิวัตน์ของ Arnett (2002) พบถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศกับการที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ก่อให้เกิดช่วงระยะเวลาที่บุคคลค้นหาอัตลักษณ์ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มยาวนานขึ้น เนื่องจากบุคคลสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้มากกว่าในอดีต ซึ่งการที่บุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้มากขึ้น ช่วยขยายโอกาสในการค้นหาตนเองของบุคคลให้เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากโลกของเทคโนโลยีช่วยให้การติดต่อสื่อสารและการค้นหาข้อมูลเป็นเรื่องง่าย รวมถึงมีส่วนช่วยให้บุคคลมองเห็นโลกในมุมที่กว้างขึ้น จึงเป็นไปได้มากที่บุคคลจะมองเห็นทางเลือกในการดำเนินชีวิตผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ประดังประเดเข้ามา ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อมนุษย์เรามีทางเลือกต่าง ๆ เข้ามาในชีวิตมากมาย ย่อมต้องใช้เวลาในการพิจารณาทางเลือกเหล่านั้นนานขึ้น

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการเข้าถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ ของคนไทย ในปีพ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รายงานไว้ว่า ประเทศไทยมีการใช้คอมพิวเตอร์ร้อยละ 26.8 อินเทอร์เน็ตร้อยละ 15.5 และโทรศัพท์มือถือเพียงร้อยละ 47.2 ในประชากรทั้งหมดและเมื่อเทียบกับสถิติการสำรวจในปีพ.ศ. 2559 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวคือ ในปีนี้มีการใช้คอมพิวเตอร์ร้อยละ 32.2 อินเทอร์เน็ตร้อยละ 47.5 และการใช้งานโทรศัพท์มือถือสูงถึงร้อยละ 81.4 จะเห็นได้ว่าประชากรในประเทศไทยมีการเข้าถึงเทคโนโลยีที่มากขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จึงเป็นไปได้ว่าการเข้าถึงเทคโนโลยีและความเป็นโลกาภิวัตน์ ได้เปลี่ยนแปลงการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มจากอดีตถึงปัจจุบัน และอาจส่งผลต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มที่แตกต่างกัน

นอกจากความแตกต่างในเรื่องของยุคสมัย ยังพบความแตกต่างทางบริบทวัฒนธรรม ในการศึกษาเรื่องผู้ใหญ่วัยเริ่มได้ศึกษาในสังคมอเมริกันก่อนเป็นอันดับแรก (Arnett, 1994) จากงานวิจัยของ Arnett (2000) พบว่าบริบททางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดช่วงระยะเวลาในการสำรวจบทบาทของตนเอง ในวัยรุ่นที่ยาวนานขึ้น และได้ทำการศึกษาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาในกลุ่มตัวอย่างต่างวัฒนธรรม Arnett (2004) เสนอว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มเป็นช่วงวัยของชีวิตที่ปรากฏชัดเจนในบางวัฒนธรรมแต่ไม่ใช่ในทุกวัฒนธรรม ดังเช่นการศึกษาในประเทศฝั่งยุโรปของ Douglass (2007) ที่พบทั้งความเหมือนและความแตกต่างในคุณลักษณะของผู้ใหญ่วัยเริ่มระหว่างชาวยุโรปและชาวอเมริกัน ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างชาวยุโรปและชาวอเมริกันมีร่วมกันคือ เรื่องของการแต่งงานที่ยืดออกไป ซึ่งในอดีต คนส่วนใหญ่มักคิดว่าการแต่งงานและการเป็นพ่อแม่เป็นจุดสิ้นสุดของผู้ใหญ่วัยเริ่ม และเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว เห็นได้ชัดจากอายุเริ่มต้นของการแต่งงานเฉลี่ยของประเทศในยุโรป (Douglass, 2007) ยกตัวอย่าง สเปนในปี 1190, 2000 และ 2013 มีอายุเฉลี่ยคือ 26.7, 29.1 และ 33 ปีตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอายุเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับในสหราชอาณาจักรมีอายุเฉลี่ยคือ 26.2, 29.4 และ 31.6 ปีตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของสหรัฐอเมริกา มีอายุเฉลี่ยคือ 25, 26 และ 27.8 ปีตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม Douglass (2007) เสนอว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างของสองวัฒนธรรมนั้น ส่งผลให้บุคคลต่างวัฒนธรรมประเมินความเป็นผู้ใหญ่ช้าหรือเร็วแตกต่างกันด้วย กล่าวคือในยุโรปมีการสนับสนุนจากภาครัฐ และสถาบันครอบครัวที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค

ในกลุ่มประเทศนอร์ดิกที่รัฐมีสวัสดิการเป็นรูปแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย ภาครัฐให้การสนับสนุนในเรื่องของสิทธิส่วนบุคคล โดยมีการจูงใจให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นในศักยภาพตัวเอง รวมถึงมีความรับผิดชอบ ทำให้กลุ่มนี้ประเมินว่าตนเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวได้เร็วกว่า ยกตัวอย่าง ประเทศสแกนดิเนเวีย ภาครัฐมีสวัสดิการเบี่ยที่พึกและเบี่ยเลี้ยงกับผู้ที่ว่างงาน ส่งผลให้ผู้ว่างงานรู้สึกว่าจะตนรับผิดชอบตัวเองได้ ในขณะที่กลุ่มประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียนที่ภาครัฐไม่ค่อยสนับสนุนมากนัก ทำให้แหล่งสนับสนุนส่วนใหญ่มาจากครอบครัว จึงพบว่าประเทศกลุ่มนี้มีอัตราการว่างงานสูงในวัยหนุ่มสาว รวมถึงอัตราการออกจากบ้านช้าและจบการศึกษาช้า (Douglass, 2007) ยกตัวอย่าง พ่อแม่ชาวสเปนคิดว่าลูก ๆ จะอาศัยอยู่ด้วยกันจนอายุสามสิบและมักกดดันให้อยู่ต่อจนกว่าจะแต่งงาน (Douglass, 2005b, 2007) สำหรับในเรื่องของระบบการศึกษา พบว่ามหาวิทยาลัยมีส่วนที่ทำให้ช่วงเวลาในการเรียนยาวนานขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสสอบซ่อมได้หลายครั้ง ส่งผลให้นักศึกษามีโอกาสสอบแก้ตัวจนกว่าจะสอบผ่านได้ตลอดระยะเวลาการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยอนุญาต (4-6 ปี) ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้

นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้นานขึ้น ขณะเดียวกันก็เข้าสู่ชีวิตการทำงานช้าลง หรือในทางหนึ่งอาจส่งผลให้บุคคลเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวช้าลงด้วย จึงสรุปได้ว่าโครงสร้างของทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละรัฐ ส่งผลต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวที่แตกต่างกัน โดยหากภาครัฐมีการสนับสนุนให้บุคคลพึ่งพาและรับผิดชอบตัวเองได้ ทำให้บุคคลรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวเร็วกว่า โครงสร้างที่ภาครัฐไม่ให้การสนับสนุน และยิ่งไปกว่านั้น โครงสร้างทางสังคมที่ทำให้ครอบครัวเข้ามาบีบบาทมากขึ้น ส่งผลให้บุคคลรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวช้าลง (Doughlass, 2007)

Arnett (2004) ยอมรับว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ผู้ใหญ่วัยเริ่มไม่ใช่ช่วงขั้นพัฒนาการหรือการเปลี่ยนผ่านของวัยที่เป็นสากลทั่วไป (universal) กล่าวคือ ไม่ใช่ทุกคนที่อยู่ในช่วงอายุดังกล่าวจะรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดยกล่าวอีกว่า ช่วงวัยนี้ “เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขบางอย่างเท่านั้น ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และในบางวัฒนธรรมเท่านั้น” และจากการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใหญ่วัยเริ่มในประเทศจีนของ Nelson และ Chen (2007) เห็นได้ว่าวัฒนธรรมและลักษณะสังคมส่งผลต่อรูปแบบของผู้ใหญ่วัยเริ่มที่แตกต่างกัน โดย Nelson และ Chen (2007) เสนอว่าวัฒนธรรมจีนส่งผลต่อการรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมากกว่าผู้ใหญ่วัยเริ่ม เนื่องจากโครงสร้างทางสังคมทั้งเรื่องของประชากรที่มีจำนวนมาก และระบบโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม อาทิ การคมนาคม การศึกษา ระบบสวัสดิการ ซึ่งไม่เพียงพอเพื่อมารองรับจำนวนประชากรที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้น ในการค้นหาอัตลักษณ์ของบุคคลค่อนข้างจะเป็นไปอย่างจำกัด ทั้งในเรื่องของโอกาส เนื่องจากมีเพียงคนส่วนน้อยที่ได้เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่เป็นสถานที่ที่ทำให้บุคคลได้มีโอกาสค้นหาและทรัพยากรที่ครบครัน ในขณะที่คนหนุ่มสาวส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษา มักมุ่งหน้าสู่การแข่งขันหางานที่มั่นคงเพื่อความอยู่รอดต่อไป ดังนั้น คนส่วนใหญ่จึงไม่มีโอกาสที่จะได้ค้นหาสิ่งที่ตนชอบและไม่ได้รับโอกาสในเลือกงานมากนัก ด้วยเหตุนี้ ทำให้บุคคลที่ไม่ได้เข้ามหาวิทยาลัยรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวเร็วกว่าบุคคลที่เข้ามหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ในด้านของการให้ความสำคัญกับตนเอง (self-focused) พบว่าวัฒนธรรมจีนมีการปลูกฝังในเรื่องของความสำเร็จของชีวิต ซึ่งบุคคลให้ความสำคัญกับการพัฒนาตัวเองเพื่อให้สามารถรับผิดชอบตัวเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี (Nelson et al., 2007) จึงสรุปได้ว่า วัฒนธรรมจีนส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะประเมินว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมากกว่าการเป็นผู้ใหญ่วัยผู้ใหญ่เริ่ม

เมื่อทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมในประเทศไทยเท่าที่ศึกษามา ยังไม่พบการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม กลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่นำประเด็นนี้มาทำการศึกษา เนื่องจากรูปแบบสังคมและวัฒนธรรมอื่นกับวัฒนธรรมของไทยนั้น อาจมีความ

แตกต่างกัน เนื่องจากสังคมไทยมีความเป็นสังคมคตริรวมหมู่ (collectivism) ในขณะที่สหรัฐอเมริกาจะมีความเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่า (individualism; Hofstede, 2011) ซึ่งในสังคมไทยมีค่านิยมรูปแบบการใช้ชีวิตที่ได้รับอิทธิพลมาจากผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ เพื่อน หรือแม้แต่ชุมชนที่อาศัยอยู่ และพฤติกรรมการใช้ชีวิตเองมีความแตกต่างกับสหรัฐอเมริกาในหลายเรื่อง ยกตัวอย่าง การย้ายออกจากบ้านของพ่อแม่เพื่อไปใช้ชีวิตโดยลำพังและรับผิดชอบตัวเอง ในสังคมไทยนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น อีกทั้งคนไทยส่วนใหญ่ที่แม่จะโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว แต่ยังคงอาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเหมือนเดิมและไม่คิดว่าเป็นเรื่องแปลกแต่อย่างใด ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงสนใจที่จะประเมินความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในสังคมไทยว่า กลุ่มตัวอย่างคนไทยจะประเมินตนเองว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มหรือเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมากน้อยเพียงใด โดยทำการศึกษาในผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพทางอาชีพ ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเต็มเวลา ผู้ที่ทำงานเต็มเวลา ผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย และผู้ที่ว่างงาน เพื่อหาความแตกต่างในกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

นอกจากนี้ เรื่องของฐานะทางเศรษฐกิจเองก็เป็นตัวแปรสำคัญสำหรับทางเลือกในการดำเนินชีวิตของบุคคล จากการศึกษาของ Arnett (2011) พบความแตกต่างของการรับรู้การเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคม (socioeconomic status) ต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำจะเริ่มเข้าสู่บทบาทของวัยผู้ใหญ่เร็วกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับปานกลางหรือระดับสูง ประมาณ 1-2 ปี เช่นเดียวกับการศึกษาของ Dutra-Thome และ Koller (2014) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับสูงจะแสดงความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำ เนื่องจากผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับสูงจะได้รับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและมีโอกาสในการค้นหาความเป็นตัวเองมากกว่า ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำ ซึ่งต้องทำงานหารายได้เพื่อรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งของตนเองและครอบครัว อาจเป็นสาเหตุให้ผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำ รายงานว่าพวกเขาเข้าถึงบทบาทความเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่ากลุ่มครอบครัวผู้ที่มีรายได้สูง จึงเกิดประเด็นที่น่าสนใจว่า หากศึกษาในบริบทของสังคมไทย ความแตกต่างทางเศรษฐกิจฐานะทางสังคมเหล่านี้จะมีผลต่อการรับรู้ว่าตนอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่มหรือไม่

ในช่วงวัย 20 ตอนต้น จนถึง 20 ตอนปลาย เป็นช่วงที่สถานภาพทางอาชีพของบุคคลในสังคมมีความหลากหลาย ทั้งบุคคลที่กำลังทำงานและบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ จากการศึกษาของ Arnett (2016) พบความแตกต่างของการรับรู้ว่าตนอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มระหว่างกลุ่มตัวอย่างวัยทำงานและกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงสถานภาพเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี พบว่าบุคคลที่เริ่มทำงานแล้วรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัย

เริ่มของตนเองในบางด้านน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชวนให้คิดต่อได้ว่า สถานภาพทางอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อการรับรู้ว่าคุณเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เมื่อมองกลับมา ในบริบทของสังคมไทย ช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวัยที่สถานภาพทางอาชีพของคนในสังคมไทยมีความหลากหลาย เมื่อถึงวัย 20 ตอนต้น ประชากรส่วนหนึ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลายคนตัดสินใจก้าวเข้าสู่ชีวิตการทำงาน บ้างก็เลือกที่จะคงสถานภาพความเป็นนักศึกษาด้วยการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกต่อไป ซึ่งการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนับเป็นความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งตามบรรทัดฐานของสังคมไทย ผู้ใหญ่หลายคนกล่าวว่า “เรียนจบแล้ว...โตแล้ว” คำกล่าวนี้เป็นจริงหรือไม่ บัณฑิตไทยมีทางเลือกที่หลากหลายหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บ้างทำงาน บ้างศึกษาต่อ แล้วความแตกต่างของสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของคนไทยจะส่งผลต่อการรับรู้การอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มของตนเองที่แตกต่างกันหรือไม่ ทางกลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเพื่อตอบคำถามเหล่านี้

นอกจากนี้ ความคาดหวังของพ่อแม่ อาจส่งผลต่อการประเมินความเป็นผู้ใหญ่ของบุคคลเช่นกัน โดย Arnett (2004) พูดถึงความสำคัญของครอบครัวและการเลี้ยงดูของครอบครัว บุคคลที่เติบโตมาในสภาพครอบครัวที่มีปัญหา มักส่งผลต่อเนื้อทำให้บุคคลมีปัญหากการเป็นผู้ใหญ่ล่าช้า บุคคลส่วนใหญ่มักได้รับอิทธิพลและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความคาดหวังของครอบครัวขึ้นอยู่กับว่าจะมากหรือน้อยเท่านั้น บางครั้งพบว่า ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในชีวิตของลูก ๆ อาทิ งานวิจัยของ Yamamoto และ Holloway (2010) พบว่า ความคาดหวังในระดับสูงของพ่อแม่สัมพันธ์กับแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนในชีวิตของลูก ๆ อย่างไรก็ตาม ความคาดหวังของพ่อแม่ มิได้ส่งผลกระทบแต่เพียงด้านบวก แต่ระดับความคาดหวังที่มากเกินไปจนสร้าง ความเสียหายในการดำเนินชีวิตของลูก ๆ ด้วยเช่นกัน เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ Murayama, Pekrun, Suzuki, Marsh และ Lichtenfeld (2016) พบว่า ความคาดหวังหรือความปรารถนาของพ่อแม่ในระดับที่สูงเกินไป จะแปรเปลี่ยนเป็นความกดดัน และนำไปสู่พฤติกรรมของพ่อแม่ที่คอยควบคุมบงการชีวิตลูก เช่นเดียวกับงานของ Roth, Assor, Niemiec, Ryan, และ Deci (2009) ที่เสนอว่า การยอมรับอย่างมีเงื่อนไขในทางบวก หรือการที่พ่อแม่ให้ความสนใจและความรักเมื่อลูกแสดงพฤติกรรมตามที่พ่อแม่คาดหวังเปรียบเสมือนการเข้าไปควบคุมชีวิตลูกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้บุตรหลานมีการควบคุมอารมณ์และกำกับตนเองที่แย่งลง รวมถึงมีการเห็นคุณค่าในตัวเองที่ไม่มั่นคงด้วย กล่าวคือ ลูกจะรู้สึกว่าคุณค่าเมื่อ

ประสบความสำเร็จตามที่พ่อแม่คาดหวัง และโทษตัวเองอย่างหนักเมื่อล้มเหลว หากผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการชีวิตของบุตรหลานมากเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อภาวะการปรับตัวของลูกหลานได้

การเข้าสู่ผู้ใหญ่วัยเริ่มนับเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญอย่างมากในช่วงชีวิตของบุคคล จึงต้องอาศัยการปรับตัวอย่างมาก และการตัดสินใจอะไรหลาย ๆ อย่างในช่วงเวลานี้ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของบุคคลไปได้ตลอดกาล กลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการรับรู้ถึงความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีต่อลูก จะส่งผลกระทบต่อการรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม และส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการเข้าสู่ผู้ใหญ่ตอนต้นหรือไม่ เนื่องจากไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของพ่อแม่และการรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มของลูกโดยตรง กลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว ผลวิจัยที่ได้คาดว่าจะประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่ เพื่อเข้าใจเมื่อลูกก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่วัยเริ่ม และรู้จักควบคุมความคาดหวังของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่มากเกินไปจนกลายเป็นความกดดัน ซึ่งอาจขัดขวางการเติบโตเข้าสู่ผู้ใหญ่ตอนต้นของลูก ๆ ในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้น กลุ่มนิสิตผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องของเศรษฐกิจฐานะทางสังคม ความคาดหวังของพ่อแม่ และสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งอาจมีผลต่อการรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มของบุคคล โดยการศึกษาเรื่องนี้ถือว่าเป็นการศึกษาแรก ๆ ที่ศึกษาการเป็นผู้ใหญ่วัยแรกในบริบทสังคมไทย คาดว่าผลที่ได้จะช่วยให้เข้าใจกลุ่มบุคคลที่มีอายุ 22-30 ปีมากขึ้น และปัจจัยใดที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มผ่านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ได้แก่ แนวคิดช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่ม แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและการเลี้ยงดู ความคาดหวังของครอบครัว เศรษฐฐานะทางสังคม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และความเป็นโลกาภิวัตน์ เพื่อใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการทำงานวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ใหญ่วัยเริ่ม (emerging adulthood)

ผู้ใหญ่วัยเริ่ม เป็นช่วงวัยที่อยู่ตรงกลางระหว่างวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ มีระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี ซึ่งบุคคลจะรู้ว่าตนเองนั้น มีอายุมากเกินกว่าจะนับว่าเป็นวัยรุ่น แต่ยังมีความรู้สึกว่าตนยังไม่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัว (Arnett 2000, 2004a, 2004b) เนื่องจากบุคคลต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น ไม่ได้พึ่งพาพ่อแม่เหมือนตอนที่ยังเป็นเด็กหรือวัยรุ่นอยู่ แต่ถึงอย่างนั้น บุคคลก็ไม่ได้รู้สึกว่าตนนั้นเข้าสู่บทบาทการเป็น

ผู้ใหญ่อย่างเต็มตัว เช่น ยังไม่ได้แต่งงานหรือมีครอบครัว ยังไม่มีลูก หรือยังไม่ได้เข้าสู่ระบบแรงงานอย่างเต็มตัว (Arnett, 2004)

Arnett (2004) ได้อธิบายลักษณะของผู้ใหญ่วัยเริ่มที่แตกต่างจากวัยรุ่นและผู้ใหญ่ ไว้ 5 ลักษณะ ได้แก่ การค้นหาอัตลักษณ์ (identity exploration) ความรู้สึกไม่มั่นคง (instability) การให้ความสำคัญกับตนเอง (self-focused) มีความรู้สึกก้ำกึ่ง (feeling in-between) และความคิดที่ว่าทุกอย่างเป็นไปได้ (possibilities) โดยสามารถอธิบายพอสังเขปได้ ดังนี้

1.1 การค้นหาอัตลักษณ์ (identity exploration) บุคคลทดลองทำสิ่งใหม่เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะการงาน ความรัก และมุมมองที่มีต่อโลก ด้วยการสำรวจความเป็นไปได้ต่าง ๆ ของชีวิต ทดลอง และลงมือทำ เพื่อค้นหาความสามารถและความถนัดของตัวเอง รวมถึงเป้าหมายที่ต้องการทำให้สำเร็จ แม้ว่าจะผิดพลาดหรือผิดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ Arnett (2004) เชื่อว่าบุคคลจะเข้าใจตัวเองอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการค้นหาอัตลักษณ์ของตัวเองในผู้ใหญ่วัยเริ่มจะเป็นการปูรากฐานสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวให้

1.2 ความรู้สึกไม่มั่นคง (instability) เป็นคุณลักษณะที่พบร่วมกับการค้นหาอัตลักษณ์ เนื่องจากการค้นหาในผู้ใหญ่วัยเริ่มกับทางเลือกต่าง ๆ ของชีวิตที่เปลี่ยนไปมานั้น นอกจะเป็นช่วงเวลาที่เต็มไปด้วยความท้าทายใหม่ ๆ มากมาย แต่ยังคงมีความรู้สึกไม่มั่นคงอยู่นั่นเอง ทั้งนี้ อาจหมายถึงที่อยู่อาศัยที่ยังไม่มั่นคงถาวร ความสัมพันธ์ที่ยังไม่ราบรื่น การงาน และการเรียน

1.3 การให้ความสำคัญกับตนเอง (self-focused) บุคคลสนใจตนเองมากขึ้น และไม่ได้คิดถึงเรื่องความสัมพันธ์หรือภาระผูกพันระยะยาวอื่นใด โดยมุ่งความสนใจไปที่การพัฒนาตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นทักษะความสามารถ รวมไปถึงความต้องการหรือเป้าหมายของตัวเองมากขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นบุคคลที่มีศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมการเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มตัว

1.4 ความรู้สึกก้ำกึ่ง (feeling in-between) บุคคลรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตอยู่ระหว่างช่วงวัยรุ่นและผู้ใหญ่ รู้สึกว่าตนเองนั้น จะเป็นวัยรุ่นก็ไม่ใช่ หรือผู้ใหญ่ก็ไม่เชิง กล่าวคือ บุคคลรู้สึกว่าตนเองมีอายุมากเกินกว่าจะเป็นวัยรุ่น และในขณะที่กำลังทดลองสิ่งต่าง ๆ เพื่อค้นหาและพัฒนาอัตลักษณ์ของตนเองอยู่นั้น บุคคลได้รับรู้ว่าตนมีบางมุมมองของชีวิตที่คล้ายกับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น การตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง หรือรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตัวเอง แต่ก็ยังไม่สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างเต็มที่เหมือนผู้ใหญ่

1.5 ความคิดที่ว่าทุกอย่างเป็นไปได้ (possibilities) บุคคลรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตเพียงพอที่จะนำพาตนเองไปสู่ความเป็นไปได้ต่าง ๆ ของชีวิต สามารถทำตามสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป้าหมายที่วาง

เอาไว้ได้ ดังนั้นเขาจึงใช้ชีวิตอย่างเต็มที่ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะการทำงานและความรัก เพื่อที่จะเข้าใจตัวตนของตนเองมากขึ้น

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

จากแนวคิดเกี่ยวกับผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ Arnett (2000, 2004a, 2004b) ได้เสนอเอาไว้ พบว่ามีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม อาทิ แนวคิดของครอบครัวและการเลี้ยงดูของพ่อแม่ (Arnett, 2004; Nelson, Padilla-walker, Christensen, Evan & Carroll, 2011) เศรษฐฐานะทางสังคม (Arnett, 2015) ความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Arnett, 2004; Doughlass, 2007; Nelson et al., 2007) และความเป็นโลกาภิวัตน์ (Arnett, 2002; Coyne, Padilla-Walker, & Howard, 2013)

2.1 ครอบครัวและการเลี้ยงดู

จากการศึกษาของ Arnett (2004) เสนอว่า ผลของการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมในวัยเด็กอาจส่งผลต่อการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม นอกจากนั้น Nelson และ Chen (2007) พุดถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัวของบุคคลที่อยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม ซึ่งส่งผลทั้งทางบวก โดยจะเอื้อให้บุคคลเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดี และ ส่งผลทางลบ ทำให้บุคคลขาดความเป็นตัวของตัวเอง และเกิดความสัมพันธ์ไม่ดีระหว่างตัวบุคคลและพ่อแม่ และเมื่อมองลึกลงไปในเรื่องการเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่แล้ว สิ่งหนึ่งที่มีักพบอย่างมากคือ ความคาดหวังในตัวลูกของพ่อแม่

2.2 ความคาดหวังของครอบครัว

นักศึกษาชาวอเมริกัน อายุช่วง 18-29 ปี ที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่ม ส่วนใหญ่มักคิดว่าตนเองยังไม่เป็นผู้ใหญ่ (Arnett, 2000) เช่นเดียวกันกับพ่อแม่ของพวกเขา ที่ยังมองว่าลูก ๆ เองก็ยังไม่เป็นผู้ใหญ่ (Nelson et al., 2007) ดังนั้น พ่อแม่หลายคนรู้สึกว่าคุณเขายังต้องช่วยเหลือในการชี้แนะทางเดินการ ค้นหาตัวตนและลองสิ่งใหม่ ๆ ของลูก ในขณะที่เดียวกันก็ให้อิสระลูกได้ทำในสิ่งที่พวกเขาต้องการ ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลที่อยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มต้องการ นั่นก็คือ ความเป็นอิสระและความเป็นตัวเองที่มากขึ้น เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มตัว (Aquilino 1996; 2006; Schnaiberg & Goldenberg 1989 อ้างถึงใน Nelson et al., 2011) ในขณะเดียวกัน พ่อแม่ได้ช่วยเหลือด้วยการแสดงความรักและการสนับสนุน เพื่อให้ลูก ๆ รู้สึกว่ายังใกล้ชิดกับพวกเขา (Padilla-Walker, Nelson, Madsen & Barry, 2008) ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ

และอำนวยความสะดวกในด้านที่พ่อแม่มองว่าเป็นเรื่องดีด้วยวิธีการที่ประนีประนอม อาทิ การพูดคุยชื่นชม หรือให้คำแนะนำบุตรหลานโดยไม่บีบบังคับ ในทางกลับกัน หากพ่อแม่เป็นคนที่มักพูดจาว่ำร้าย ใช้การลงโทษ และมักควบคุมลูก หรืออาจขัดขวางอิสรภาพในการทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนวัยนี้ต้องการอย่างมาก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูกไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

Arnett (2004) กล่าวว่า นักวิจัยหลายคนให้คำจำกัดความของ ความคาดหวังพ่อแม่ ว่าเป็นความเชื่อหรือการตัดสินใจบนพื้นฐานของความคิดหรือสิ่งที่พ่อแม่ยึดถือเกี่ยวกับความสำเร็จในอนาคตของลูก สะท้อนออกมาจากผลการเรียน (Alexander et al., 1994) ทั้งการเรียนได้ลำดับสูง ๆ หรือการเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ส่วน Sasikala และ Karunanidhi (2011) กล่าวว่า เป็นความปรารถนาเกี่ยวกับผลการเรียน และความก้าวหน้าทางอาชีพที่พ่อแม่มีต่อลูก

ในงานวิจัยของประเทศไทย ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ และ พัชรียา รุ่งวรา, 2554) พบว่าเรื่องที่พ่อแม่มุ่งหวังและมีอิทธิพลต่อตัวลูกมากที่สุด คือ ด้านการเรียน เนื่องจากมองว่าการศึกษเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงสถานะของตนเองในสังคม และเป็นพื้นฐานเข้าสู่ความสำเร็จด้านหน้าที่การงาน รวมถึงชื่อเสียงเกียรติยศในภายภาคหน้า ซึ่งเด็กที่ประสบความสำเร็จสูง มักมาจากครอบครัวที่มีความคาดหวังทางการเรียนสูง และจากการศึกษาของ Axinn, Duncan, & Thorton (1997 อ้างถึงในกมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์ และ พัชรียา รุ่งวรา, 2554) พบความสัมพันธ์ทางบวกของความคาดหวังของพ่อแม่หรือความปรารถนาของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กและการประสบความสำเร็จทางการศึกษา

เมื่อเกิดความคาดหวังของพ่อแม่ สิ่งที่มาตามก็คือ การสนับสนุนทางการเงิน ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนต่อต่างประเทศในผู้ใหญ่เริ่มพบว่าสาเหตุหนึ่งมาจากเหตุผลทางการเงิน โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 91 มาเรียนที่ต่างประเทศ เนื่องจากพ่อแม่ของพวกเขาคอยสนับสนุนทางการเงินให้ (Wintre, Kandasamy, Chavoshi, & Wright, 2015) ไม่ว่าจะเป็ค่าเล่าเรียน หรือค่าใช้จ่ายส่วนตัว

การสนับสนุนทางการเงินจากพ่อแม่เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่เอื้อให้พ่อแม่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตในวัยเรียนของบุตรหลาน จากงานวิจัยของ Cabrera และ La Nasa (2000) พบว่า ยิ่งพ่อแม่ให้การสนับสนุนทางการเงินในด้านการเรียนของบุตรหลานมากเท่าไร พวกเขา ยิ่งเข้าไปมีส่วนร่วมกับชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของบุตรหลานมากเท่านั้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพวกเขารู้สึกว่าเขามีสิทธิ์ที่จะร่วมตัดสินใจไปพร้อม ๆ กับบุตรหลานได้โดยชอบธรรม อันเนื่องมาจากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเหล่านี้ และ

การพึ่งพาทางการเงิน ส่งผลให้ผู้ใหญ่วัยเริ่มมีแนวโน้มจะรายงานถึงการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ที่มักมาพร้อมกับการหยิบนั่นความช่วยเหลือ โดยความคาดหวังอาจมาในรูปแบบของคำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งคำแนะนำเหล่านี้เอง มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของบุตรหลาน บางครั้งพ่อแม่อาจคิดว่า คำแนะนำของพวกเขาจะช่วยนำพาให้บุตรหลานได้พบในสิ่งที่ดีและคู่ควรที่สุด ส่งผลให้พ่อแม่พยายามให้คำแนะนำในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก่บุตรหลาน เพื่อให้บุตรหลานเดินไปตามเส้นทางที่เขาเห็นว่าเหมาะสม หากพ่อแม่ยังคงเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน ความต้องการที่จะร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุตรหลานจะยิ่งเข้มข้น ซึ่งคำแนะนำเหล่านี้ มีอิทธิพลต่อทางเลือกต่าง ๆ ในชีวิตของบุตรหลาน (Avery, Goldscheider & Spear, 1992 อ้างถึงใน Carlson, 2014) อย่างไรก็ตาม การให้คำแนะนำของพ่อแม่อาจก่อให้เกิดผลในทางตรงกันข้ามกับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ เนื่องจากวัยรุ่นมักพยายามสร้างความรู้สึกสมดูลภายในตนเอง เพื่อให้ตนเองไม่รู้สึกว่าชีวิตถูกก้าวร้าว บ่อยครั้งพวกเขาจึงปฏิเสธคำแนะนำของพ่อแม่ ส่วนหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงคำแนะนำที่บางครั้งขัดแย้งกับความเชื่อ เนื่องจากบุคคลมักพยายามคงไว้ซึ่งความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่รับรู้มากับความเชื่อดั้งเดิมของตน (Yaniv, 2004) ดังนั้น วิธีการให้คำแนะนำที่ดีที่สุด อาจเป็นการแนะนำที่เปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้ตัดสินใจด้วยตัวเองว่าพวกเขาต้องการรับหรือไม่รับคำแนะนำเหล่านั้นด้วย ซึ่งมีงานวิจัยพบว่า บุคคลจะตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพมากกว่าเมื่อเขาได้นำคำแนะนำของพ่อแม่มารวมเข้ากับการตัดสินใจของตนเองด้วย

2.3 เศรษฐฐานะทางสังคม (socioeconomic status หรือ SES)

สถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทางเลือกที่แตกต่างกันไป ตามแต่ละบุคคล บางคนเลือกที่จะทำงาน ส่วนบางคนอาจเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย และจากการวิจัยของ Magolda และ Taylor (2015) เสนอว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ที่บุคคลจะได้มีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งเปรียบเสมือนสนามสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนก้าวเข้าสู่ชีวิตการทำงานที่แท้จริง และก่อให้เกิดการพัฒนาส่วนบุคคลได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาอัตลักษณ์ของบุคคล

เศรษฐฐานะทางสังคม เป็นร่มใหญ่ที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงทรัพยากรทางการเงินและสังคมของบุคคล โดยนักนักวิจัยบางส่วนให้คำนิยามเกี่ยวกับเศรษฐฐานะทางสังคมว่าเป็น สถานะทางสังคมของบุคคล รวมถึงเป็นสิทธิพิเศษหรือข้อได้เปรียบ และเกียรติยศที่น่านับถือ ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล (Duncan & Magnuson, 2005)

อย่างไรก็ตาม บุคคลตัดสินใจเลือกที่จะเรียนต่อหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเศรษฐกิจฐานะทางสังคมและครอบครัวด้วย ดังเช่น การศึกษาของ Terriquez และ Gurantz (2015) ที่ศึกษาภาวะทางการเงินในการตัดสินใจหยุดเรียนกลางคันของผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ยังเรียนอยู่ พบว่าเศรษฐกิจฐานะทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งบอกว่า บุคคลจะหยุดเรียนหรือไม่ และเมื่อทำการศึกษาต่อโดยใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าภาวะทางการเงินที่บุคคลต้องรับผิดชอบทั้งของตนเองและครอบครัว ส่งผลให้บุคคลต้องหยุดเรียนเพื่อหางานทำ ซึ่งพบมากในกลุ่มที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับปานกลางจนถึงระดับต่ำ ด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นไปได้ว่าภาวะที่ผู้ใหญ่วัยเริ่มต้องรับผิดชอบอันเนื่องมาจากการมีเศรษฐกิจฐานะระดับต่ำ จึงมีส่วนทำให้บุคคลเหล่านั้นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นเร็วกว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ยังคงเรียนอยู่และปราศจากภาวะทางการเงินที่ต้องรับผิดชอบ

การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม มีความแตกต่างกันในบุคคลที่มีความแตกต่างทางเศรษฐกิจฐานะทางสังคม สำหรับผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ในที่นี้หมายถึง บุคคลที่ครอบครัวมีทรัพย์สินเพียงพอที่จะสนับสนุนการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยของเขาได้ ทำให้บุคคลมีอิสระในการเรียนรู้ประสบการณ์ และค้นหาเส้นทางในอนาคตของตนเอง (Arnett, 2016) ในทางตรงกันข้าม บุคคลที่อยู่ในครอบครัวที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำ ครอบครัวไม่สามารถให้การสนับสนุนทางการเงินกับพวกเขาได้ เมื่อเทียบกับคนที่อยู่ในครอบครัวที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับสูง ดังนั้นบุคคลจึงออกไปใช้ชีวิตของตัวเองและเข้าสู่วัยทำงานอย่างเต็มตัว (Furstenberg, 2010) พวกเขาเลือกชีวิตการทำงาน มิใช่เพื่อค้นหาตัวเอง แต่เพื่อหารายได้ในการดำรงชีพ (Arnett, 2016) ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรปตอนเหนือ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ พบว่าบุคคลที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำต้องก้าวเข้าสู่บทบาทความเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าบุคคลที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ประมาณ 1-2 ปี (Arnett et al., 2011) และจากการศึกษาของ Arnett (2016) ยังพบอีกว่า ผู้ใหญ่วัยเริ่มที่มีชีวิตยากลำบากมาตั้งแต่วัยเด็ก จะรู้สึกว่ามันเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันที่ไม่ได้เผชิญกับสภาวะยากลำบากมาตั้งแต่เด็กเช่นเดียวกับตน เนื่องจากพวกเขาต้องรับผิดชอบต่อเลี้ยงดูครอบครัวตั้งแต่อายุยังน้อย เช่นเดียวกันกับในประเทศบราซิล พบว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มจะพบมากกว่าในบุคคลที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับสูงมากกว่า ขณะที่บุคคลที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมระดับต่ำมักก้าวเข้าสู่วัยทำงานที่เร็วกว่าหรือเริ่มทำงานตั้งแต่อายุยังน้อยกว่า (Dutra-Thome & Koller, 2014)

ในหลาย ๆ วัฒนธรรม การเข้าสู่ผู้ใหญ่วัยเริ่ม คือ การที่วัยรุ่นเริ่มจะใช้ชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง โดยไม่ขอความช่วยเหลือจากครอบครัว โดยเฉพาะในเรื่องของการเงิน การอยู่ได้ด้วยเงินตนเองนั้นหมายความว่า

ว่า เขาไม่ต้องการการหยาบคายหรือความช่วยเหลือจากผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากพ่อแม่ (Arnett, 2004) การปฏิเสธความช่วยเหลือนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มจะหมดรักพ่อแม่แล้ว เพียงแต่พวกเขาต้องการดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเอง และไม่ต้องการให้การหยาบคายของพ่อแม่นี้ กลายเป็นอุปสรรคขัดขวางที่ส่งผลให้พวกเขาไม่สามารถดูแลตัวเองได้ (Arnett, 2011)

การที่ผู้ใหญ่วัยเริ่มประเมินตนเองว่ายังไม่เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ พวกเขารู้สึกว่าตนเองขาดคุณสมบัติบางประการที่เป็นเกณฑ์สำคัญในการเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ (Padilla-Walker, Nelson, & Carroll 2012) อาทิ การรับผิดชอบภาระทางการเงินได้ด้วยตนเองโดยมิต้องพึ่งพาผู้อื่น หรือการตัดสินใจบางอย่างได้ด้วยตนเอง เป็นต้น (Arnett, 2003)

พบข้อสังเกตว่า ผู้ใหญ่วัยเริ่มเป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นการดำรงชีพอยู่โดยไม่ต้องพึ่งพาใคร หรือเป็นการพัฒนาบทบาทของการพึ่งพาตนเองขึ้น (self-reliance) ซึ่งการที่ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บุตรหลานก็เปรียบเสมือนดาบสองคม เนื่องจากความช่วยเหลือนี้สามารถเป็นได้ทั้งสิ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาความเจริญของบุตรหลาน ในขณะที่เดียวกันอาจเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาความสำเร็จของบุตรหลานได้เช่นกัน

การที่พ่อแม่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่บุตรหลานในช่วงระยะเวลาของการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนี้ นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวของผู้ใหญ่วัยเริ่ม งานวิจัยของ Schoeni และ Ross (2005) พบว่า ผู้ใหญ่วัยเริ่มจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการเงินของตนเองมากกว่าหากได้รับการช่วยเหลือทางการเงินจากครอบครัว และค่อย ๆ พัฒนาไปสู่การดำรงชีพโดยมิต้องพึ่งพาเงินจากผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

ผู้ใหญ่วัยเริ่มที่อยู่อย่างอิสระ ไม่พึ่งพาอาศัยใคร มักประสบปัญหาค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพมากกว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ยังคงอาศัยอยู่กับบิดามารดา และการที่บุคคลมีทรัพย์สินไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพนั้น ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของบรรดาผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ยังคงศึกษาอยู่ ให้ชะงักงัน เนื่องจากผู้ใหญ่วัยเริ่มเหล่านี้ต้องแบ่งเวลาให้กับการทำงานมากขึ้น เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาต่อไป ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ เพราะเมื่อเวลาสำหรับการศึกษาถูกแทนที่ด้วยการทำงาน นั้นหมายความว่า การสำเร็จการศึกษาก็ต้องล่าช้าออกไป ดังนั้น โอกาสที่บุคคลจะสามารถประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ที่มั่นคงได้นั้น ก็ต้องล่าช้าออกไปด้วย สุดท้าย ก็ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพโดยมิต้องพึ่งพาผู้อื่นอีกเช่นกัน (Schoeni & Ross, 2005)

แม้ว่าการช่วยเหลือทางการเงินของพ่อแม่ จะสวนทางกับการส่งเสริมให้บุตรหลานมีชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง แต่อีกมุมหนึ่ง การช่วยเหลือให้บุตรหลานสำเร็จการศึกษาได้โดยเร็ว ก็เป็นอีกหนทางที่เร็วกว่าในการพัฒนาให้บุตรหลานสามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง

Seiffge (2013) กล่าวว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้วจะมีอิสรภาพทางการเงิน จะมีลักษณะความเป็นผู้ใหญ่ที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับนักเรียน นักศึกษาฝึกงาน และผู้ใหญ่ตอนต้นที่ว่างงานที่ยังต้องพึ่งความช่วยเหลือทางการเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Arnett (2004) ที่ว่าเมื่อบุคคลเข้าสู่ช่วงวัยทำงานแล้ว บุคคลจะมีอิสรภาพทางการเงิน ดำรงชีวิตอยู่โดยพึ่งพาตัวเองมากขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์สำคัญเกณฑ์หนึ่งที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว (Seiffge, 2013) ดังนั้น การที่พ่อแม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเงินของบุตรหลานวัยผู้ใหญ่วัยเริ่มมากเกินไป อาจส่งผลต่อการที่บุคคลรู้สึกว่าตนไม่เป็นผู้ใหญ่ก็เป็นได้

ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งเป็นการบังคับให้พวกเขาต้องรับผิดชอบตนเองโดยอัตโนมัติ อาจส่งผลให้บุคคลเหล่านี้รู้สึกว่า เขาสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใคร และอาจนำไปสู่การรู้สึกถึงความเป็นผู้ใหญ่ได้เร็วขึ้น ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการที่เขาทำงานหนัก ส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงดูตนเองได้ นอกจากนี้ การทำงานหนักยังส่งผลถึงการระบอบอัตลักษณ์ที่สามารถทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ใหญ่วัยเริ่มเหล่านี้จำเป็นต้องพุ่งความสนใจทั้งหมดไปที่ชีวิตการทำงาน ดังนั้น เขาจึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะลองผิดลองถูกหรือทำการสำรวจสิ่งต่าง ๆ เพื่อหาอัตลักษณ์ตนไปเรื่อย ๆ แบบที่ผู้ใหญ่วัยเริ่มทั่วไปมักจะทำ

จะเห็นได้ว่า เรื่องเศรษฐกิจหรือรายได้ของครอบครัวมีความสำคัญต่อการเข้าสู่วัยผู้ใหญ่วัยเริ่ม อีกทั้งยังพบว่า รายได้ของครอบครัวมีผลต่อความคาดหวังที่บิดามารดานั้นมีต่อบุตร ซึ่งจากการศึกษาเรื่องความคาดหวังของบิดามารดาที่มีต่อพฤติกรรมนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน (วิไลวรรณ วิทยารธรรมรัช, 2543) โดยพีระวัฒน์ วรรณดิวุฒิ (2530 อ้างถึงในวิไลวรรณ วิทยารธรรมรัช, 2543) พบว่า ครอบครัวที่ดำรงฐานะทางเศรษฐกิจระดับสูงหรือบิดามารดาเป็นผู้มีรายได้สูง จะคาดหวังให้บุตรมีการศึกษาระดับสูง ซึ่งแตกต่างจากผู้มีรายได้น้อยที่คาดหวังเรื่องการทำงานและประกอบอาชีพของบุตรหลานมากกว่า

2.4 ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนั้นมีรูปแบบที่ต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรมของบุคคล ในการศึกษาของ Arnett (2000, 2001) เสนอว่าช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่มนั้น ไม่ใช่ช่วงการเปลี่ยนผ่านที่พบได้อย่าง

สากลทั่วไป แต่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมที่บทบาทของผู้ใหญ่เต็มตัวและความรับผิดชอบต่าง ๆ ถูกชะลอหรือเลื่อนออกไป จนกว่าจะถึงเวลาที่เหมาะสมหรือกระทั่งเรียนจนสำเร็จการศึกษา ซึ่งการเลื่อนออกไปของบทบาทนี้ มักพบในประเทศอุตสาหกรรมหรือประเทศหลังอุตสาหกรรม ซึ่งต้องการบุคคลที่มีการศึกษาระดับสูงเพื่อที่จะเข้าสู่สายอาชีพ ดังนั้นบุคคลจึงต้องขยายเวลาเรียนนานขึ้นเพื่อให้ได้รับการศึกษาในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้บุคคลแต่งงาน มีครอบครัว และเข้าสู่บทบาทการเป็นพ่อแม่ที่ช้าลง (Facio & Micocci, 2003) เช่น ในวัฒนธรรมอเมริกัน (Arnett, 2004)

ในวัฒนธรรมที่มีความเป็นปัจเจกนิยมในระดับปานกลางอย่างอาเจนตินา (Hofstede, 2011) ที่เป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมผูกพันกับชาวละตินและศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก ซึ่งให้ความสำคัญกับครอบครัวอย่างมาก ครอบครัวสำหรับพวกเขาเปรียบเสมือนแหล่งของความรักและเป็นที่ ๆ รู้สึกปลอดภัย Facio และ Micocci (2003) ได้ทำการศึกษาเหมือนกับ Arnett (1994) โดยคาดหวังว่าผลที่ได้จากการศึกษาจะแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน แต่ผลงานวิจัยกลับไม่แตกต่างจากการศึกษาในสหรัฐอเมริกามากนัก ทั้งในเรื่องของการแต่งงานที่ช้าลง ช่วงระยะเวลาเรียนที่นานขึ้น และเมื่อสอบถามว่าบุคคลรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวหรือไม่ ร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่าบางมุมมองใช่และบางมุมมองก็ไม่ใช่ แต่มุมมองของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของเกณฑ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ใหญ่ มีความแตกต่างกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกันอยู่บ้าง โดยชาวอาเจนตินาให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์และการรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน และความแตกต่างอีกสิ่งหนึ่งคือ รูปแบบการอาศัย โดยกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน ออกจากบ้านไปอยู่คนเดียวเป็นเรื่องปกติของวัฒนธรรมอเมริกา แต่ในวัฒนธรรมอาเจนตินา บุคคลส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวหรือญาติมากกว่าการอยู่คนเดียว

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น จากการศึกษาของ Douglass (2007) ที่เสนอว่าวัฒนธรรมและโครงสร้างทางสังคมของแต่ละภูมิภาคของยุโรปส่งผลต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มที่แตกต่างกัน หรืออย่างในการศึกษาของ Nelson และ Chen (2007) ที่เสนอว่ามีเพียงประชากรจีนบางกลุ่มเท่านั้นที่รับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม และมีมุมมองต่อการเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวที่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน (Arnett, 1994) เนื่องจากจีนให้ความสำคัญกับครอบครัว ดังนั้นจึงมีมุมมองในการเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและให้ความสำคัญกับผู้อื่นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน อาทิ ชาวจีนสามารถแบ่งเบาภาระทางการเงินของครอบครัวได้ ควบคุมอารมณ์ ช่วยเหลือผู้อื่น เลี้ยงดูพ่อแม่ เป็นต้น

เช่นเดียวกับการศึกษาในประเทศเม็กซิโกและสเปน (Arias & Hernandez, 2007) ที่เสนอว่า แม้ทั้งสองประเทศจะให้ความสำคัญกับครอบครัว ระบบเครือญาติ และการอาศัยอยู่กับครอบครัวจนกว่าจะ

แต่งงานเหมือนกัน แต่เมื่อทำการศึกษาโดยใช้มาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม (IDEA; Reifman et al., 2006) กลับพบความแตกต่างเกี่ยวกับแนวคิดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างชาวสเปนมีคะแนนสูงในด้านความรู้สึกไม่มั่นคงในชีวิต ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวเม็กซิกันมีคะแนนสูงในด้านของการวางแผนอนาคต ความคิดที่ว่าทุกอย่างเป็นไปได้ และความไม่แน่นอนของชีวิต โดย Arias และ Hernandez (2007) ได้เสนอว่าพบความแตกต่างกันในเรื่องของมุมมองในการรับรู้ ไม่ว่าจะชาวเม็กซิกันจะยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ หรือออกจากบ้านเพื่อเข้าสู่การทำงาน ชาวเม็กซิกันก็ยังคงมีความคิดว่าทุกอย่างเป็นไปได้และเปิดรับโอกาสเข้ามาในชีวิต ก่อให้เกิดการรับรู้ว่าคุณคนมีทางเลือกและสามารถวางแผนอนาคตได้เป็นอย่างดี ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวสเปนที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวนั้นรู้สึกว่าคุณคนมีอิสระและทางเลือกไม่มากนัก อีกทั้งพ่อแม่ยังคงคาดหวังให้เขาเป็นผู้ใหญ่อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความรู้สึกว่าคุณคนต้องเติบโตและรับผิดชอบตัวเอง จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมและโครงสร้างทางสังคมนั้น มีผลต่อมุมมองในการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มและการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตของแต่ละประเทศ และแม้ว่าบางกลุ่มประเทศโดยรวมแล้วจะมีความเป็นปัจเจกบุคคล หรือ คติรวมหมู่ที่เหมือนกัน หรือ แม้แต่ให้คุณค่าในสิ่งเดียวกัน แต่หากมองลงไปในเรื่องละเอียดการดำเนินชีวิต ความเชื่อ และมุมมองแล้ว จะพบว่าประชากรในแต่ละพื้นที่ก็ยังคงมีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มที่แตกต่างกัน

วัฒนธรรมมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมความเชื่อของบุคคล แน่หนอนว่ารวมถึงความเชื่อในเรื่องของการก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ในหมู่ผู้ใหญ่วัยเริ่มด้วย สังเกตได้จากงานวิจัยของ Cheah และ Nelson (2004) ที่พบว่าลักษณะของผู้ใหญ่วัยเริ่มในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมการให้คุณค่าและความเชื่อ ซึ่งบุคคลพัฒนาการให้คุณค่าและความเชื่อจากวัฒนธรรมที่บุคคลอาศัยอยู่ จากการศึกษาของ Arnett (2003) และ Nelson (2003) อีกเช่นกัน พบว่าชนเผ่าพื้นเมืองมีเกณฑ์ของการก้าวผ่านจากการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มเข้าสู่ผู้ใหญ่ที่คล้ายคลึงกับของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ มีบ้างที่เป็นเอกลักษณ์และแตกต่างออกไป ทั้งนี้เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมที่ชนเผ่าพื้นเมืองรับมาจากประชากรส่วนใหญ่ในประเทศร่วมกับวัฒนธรรมที่ปฏิบัติต่อกันมาของชนเผ่า พัฒนาเป็นความเชื่อและการให้คุณค่าต่อสิ่งต่าง ๆ ของชนเผ่าพื้นเมืองนั่นเอง จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมที่บุคคลยึดถือปฏิบัติ นั้น มีส่วนช่วยในการสร้างความเชื่อที่บุคคลพึงมีต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริง แม้จะอาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ประเทศเดียวกัน แต่เมื่อบุคคลอาศัยอยู่ในสังคมหรือวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ก็สามารถพัฒนาความเชื่อที่มีต่อสิ่งเดียวกันให้แตกต่างออกไปได้ เช่นเดียวกันกับกรณีของความเชื่อที่บุคคลมีต่อเกณฑ์การ

วัดว่าใครเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งพบความแตกต่างระหว่างชนเผ่าพื้นเมืองกับประชากรส่วนใหญ่ในประเทศที่แม้จะอาศัยอยู่บนแผ่นดินเดียวกันแต่กลับมีเกณฑ์การเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่ไม่เหมือนกันเสียทีเดียว

แม้แต่ในประเทศเดียวกันยังพบถึงความแตกต่างดังกล่าว Arnett (2000) ได้กล่าวถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างคนในเขตเมืองและคนในพื้นที่ชนบทในประเทศกำลังพัฒนาทางเศรษฐกิจนั้น คนหนุ่มสาวในเขตเมืองของประเทศอย่างจีนและอินเดีย มีแนวโน้มที่จะประสบกับช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่ม เนื่องจากพวกเขาแต่งงานช้ากว่า มีลูกช้ากว่า ได้รับการศึกษาสูงกว่า มีความหลากหลายในการประกอบอาชีพ และโอกาสต่าง ๆ มากกว่าคนหนุ่มสาวในชนบท ในทางตรงกันข้าม คนหนุ่มสาวในชนบทของประเทศกำลังพัฒนานี้ มักมีตัวเลือกทางการศึกษาน้อย แต่งานเร็วกว่า และมีตัวเลือกในการทำงานน้อยมาก ดังนั้นแล้ว ผู้ใหญ่วัยเริ่มในประเทศกำลังพัฒนาจึงพบมากในเขตเมือง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายมากขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา พร้อมกับการเพิ่มขึ้นของความเป็นโลกาภิวัตน์ที่จะเกิดขึ้นในโลกของเศรษฐกิจ พบว่า ยิ่งประเทศกำลังพัฒนาก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกมากขึ้นเท่าไร ยิ่งส่งผลให้จำนวนงานที่มีค่าตอบแทนสูงนั้นมีมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งงานดังกล่าวต้องการคนที่มีการศึกษาในระดับสูง ในขณะที่เดียวกัน ยิ่งการเข้าถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ มากขึ้นเท่าไร ความต้องการแรงงานคนหนุ่มสาวยิ่งลดน้อยลงเท่านั้น ซึ่งทำให้พวกเขามีโอกาสเข้าสู่ระบบการศึกษาแทนที่จะไปทำงานในระบบแรงงานมากขึ้น

2.5 ความเป็นโลกาภิวัตน์

Arnett (2002) เสนอว่าการที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในสังคมโลกมากขึ้น ส่งผลให้ประชากรเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรม ทั้งด้านการศึกษา การแต่งงาน และบทบาททางเพศ เนื่องจากการเข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น ทำให้บุคคลเข้าถึงข้อมูลของโลกได้ง่ายดายมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้บุคคลต้องแข่งขันและพัฒนาตัวเองให้เป็นที่ต้องการในตลาดโลก ซึ่งการที่มีความเป็นโลกาภิวัตน์จะแสดงถึงเศรษฐกิจที่ดีของประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม

อย่างไรก็ตามพบว่าการเปลี่ยนแปลงความเป็นโลกาภิวัตน์นี้ ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน ดังเช่น การศึกษาของ Welti (2002) เสนอว่าชาวละตินอเมริกาส่วนใหญ่เข้าถึงข่าวสารของสถานการณ์โลกได้จากวิทยุและโทรทัศน์ พวกเขาอ่านข่าวสารต่าง ๆ มากกว่าในอดีตที่ไม่มีสื่อเหล่านี้ หรือการศึกษาของ Maria (2002) ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของบทบาททางเพศ เนื่องจากการ

เข้าถึงของสื่อ ผู้หญิงมีบทบาททางสังคมมากขึ้นและออกไปหางานทำนอกบ้านมากขึ้นหรือไปทำงานที่ต่างประเทศมากกว่าแต่ก่อน ทำให้เศรษฐกิจและการเงินครอบครัวดีขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา

การแพร่หลายของสื่อและเทคโนโลยีทำให้เกิดการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อของผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดย Brown (2006) ได้เสนอว่าการใช้สื่อเป็นส่วนหนึ่งของผู้ใหญ่วัยเริ่ม เนื่องจากเป็นช่วงที่มีอิสระในชีวิต ผู้ใหญ่วัยเริ่มมักใช้สื่อเพื่อแสดงถึงความเป็นตัวของตัวเอง ค้นหาอัตลักษณ์ และสร้างความสัมพันธ์ กล่าวได้ว่าใช้เพื่อเติมเต็มความต้องการของตนเอง (Coyne et al., 2013) บุคคลในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มจะมีอิสระในการเข้าถึงสื่อมากกว่าตอนเป็นวัยรุ่น เพราะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเนื้อหาและเวลา เช่น การเข้าถึงเว็บไซต์หรือเกมที่จำกัดอายุ 18 ปี ขึ้นไป หรือการใช้สื่อโดยที่พ่อแม่ไม่มาจำกัดเวลาการใช้ เป็นต้น ผู้ใหญ่วัยเริ่มใช้สื่อทางเทคโนโลยี เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง ดังเช่นงานวิจัยที่พบว่าผู้ใหญ่วัยเริ่มฟังเพลงประเภทต่าง ๆ (Lonsdale & North, 2011) เพื่อแสดงอัตลักษณ์ของตน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อสื่อสังคมออนไลน์เป็นที่แพร่หลายและมีบทบาทมากขึ้น ซึ่งการศึกษาหนึ่งพบว่า ผู้ใหญ่วัยเริ่มใช้เฟสบุ๊ก เพื่อค้นหาและแสดงถึงตัวตนเช่นกัน (Back, Stopher, Vazire, Gaddis, Schumke, Egloff, & Gosling, 2010)

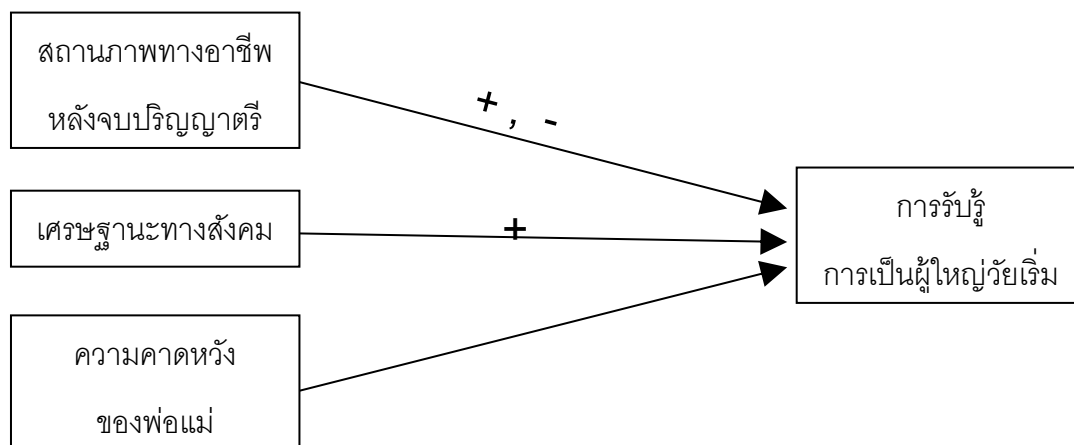
จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนั้นมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งเศรษฐกิจทางสังคม วัฒนธรรม การเข้าสู่โลกาภิวัตน์ การเลี้ยงดูในครอบครัว และความคาดหวังของพ่อแม่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มของบุคคล ทั้งในเรื่องของมุมมองที่บุคคลมีต่อการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม รวมถึงเกณฑ์ในการรับรู้และความเข้าใจในการเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว ดังนั้น การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใหญ่วัยเริ่มจึงจำเป็นต้องสำรวจให้รอบด้าน เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลหรือมีความเกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม อีกทั้งเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับช่วงวัยดังกล่าวให้มากขึ้น รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือพัฒนาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่อาจสัมพันธ์ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจทางสังคมที่อาจสัมพันธ์ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของพ่อแม่ที่อาจสัมพันธ์ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากปัจจัยมากมายที่อาจส่งผลถึงการรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม มีตัวแปร 3 ตัว ที่กลุ่มนิสิตผู้วิจัยเลือกศึกษา ได้แก่ เศรษฐฐานะทางสังคม ความคาดหวังของพ่อแม่ และสถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งสืบเนื่องมาจากการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบว่า เศรษฐฐานะทางสังคม ความคาดหวังของพ่อแม่ และสถานภาพทางอาชีพ นั้นส่งผลต่อการดำรงสถานภาพเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

สมมติฐานของงานวิจัย

- สมมติฐานที่ 1** ผู้ที่อยู่ในสถานภาพเรียนเต็มเวลา มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าตนยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ส่วนผู้ที่ทำงานเต็มเวลาและผู้ที่ย้ายไปทำงานไปด้วย มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าตนเป็นผู้ใหญ่แล้ว
- สมมติฐานที่ 2** ผู้ที่มีเศรษฐฐานะทางสังคมสูง มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าตนยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม มากกว่าผู้ที่มีเศรษฐฐานะทางสังคมต่ำ
- สมมติฐานที่ 3** ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม สมมติฐานนี้ไม่สามารถระบุทิศทางความสัมพันธ์ได้ เนื่องจากยังมีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ศึกษาความสัมพันธ์นี้โดยตรง

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

บุคคลที่มีอายุระหว่าง 22-30 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยปัจจุบัน บุคคลดำรงอยู่ในสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเต็มเวลา เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ทำงานเต็มเวลา และว่างงาน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ (1) สถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

(2) เศรษฐฐานะทางสังคม

(3) ความคาดหวังของพ่อแม่ แบ่งออกเป็น 3 ตัวแปรย่อยดังนี้

1. ความทะเยอทะยานของพ่อแม่
2. ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ
3. ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มแบ่งออกเป็น 3 ตัวแปรเป็นดังนี้ (Leontopoulou, Mavridis & Giotsa, 2016)

1. การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง
2. ความรู้สึกกำลังในการค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง
3. ความรู้สึกไม่มั่นคง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **สถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี** ซึ่งตามเกณฑ์การเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรีของประเทศไทยแล้ว คาดว่าบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว จะมีอายุ 22 ปีขึ้นไป และสถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเต็มเวลา ผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย (หมายถึงบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ในขณะที่เดียวกันก็ทำงานควบคู่ไปด้วย) ผู้ที่ทำงานเต็มเวลา และผู้ที่ว่างงาน

2. **เศรษฐานะทางสังคม** เป็นเครื่องมือหนึ่งในการวัดความมั่งคั่งของบุคคลจากหลาย ๆ แหล่งด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นรายได้ ทรัพย์สิน หรือกรรมสิทธิ์ที่ถือครอง และปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถบ่งบอกได้ถึง ความมั่งคั่งได้ (Poomontre & Setthawong, 2016) รวมทั้งการศึกษา และการประกอบอาชีพของบุคคล และครอบครัว จนถึงความยากลำบากในการใช้จ่ายแต่ละเดือนอีกด้วย

3. **ความคาดหวังของพ่อแม่** คือ ความเชื่อหรือการประมาณการณ์ที่พ่อแม่มีต่อความสำเร็จในอนาคตของลูกที่สะท้อนออกมาในรูปของผลการเรียน (เกรด) การเข้ารับการศึกษาจนถึงระดับสูงสุด รวมถึงการเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัย ขึ้นอยู่กับการประเมินความสามารถทางการศึกษาของลูก ๆ และการมี

ทรัพยากรเพียงพอที่จะสนับสนุนพวกเขาจนบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จทางการเรียน (Yamamoto & Holloway, 2010) เป็นความเชื่อหรือการตัดสินใจบนฐานของความจริงที่พ่อแม่มีเกี่ยวกับความสำเร็จในอนาคตของลูก ซึ่งพวกเขาที่สะท้อนออกมาเป็นผลการเรียน การเรียนในชั้นสูง หรือเข้าเรียนมหาวิทยาลัย (Alexander et al., 1994) ความปรารถนาเกี่ยวกับผลการเรียนและความก้าวหน้าทางอาชีพ (Sasikala & Karunanidhi, 2011)

สำหรับการศึกษานี้ได้นิยามความคาดหวังของพ่อแม่ว่าเป็นความเชื่อที่พ่อแม่มีต่อความสำเร็จของลูกในอนาคตทั้งด้านการเรียนและการทำงานรวมถึงการทำตามความต้องการของพ่อแม่ โดยดูจากมุมมองการรับรู้ของลูก โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ คือ ความคาดหวังของพ่อแม่ให้ลูกทำสิ่งที่พ่อแม่ทำไม่สำเร็จในอดีตและต้องการให้ลูกทำให้สำเร็จ
2. ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ คือ ความคาดหวังของพ่อแม่เกี่ยวกับความก้าวหน้าในชีวิตการทำงานของลูก
3. ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน คือ ความคาดหวังของพ่อแม่ในเรื่องของความสำเร็จและประสิทธิภาพในการเรียน
4. การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม หมายถึง บุคคลรับรู้ที่ตนเองอยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม ซึ่งเป็นช่วงที่ Arnett (2000, 2004) นิยามว่าเป็นช่วงที่ก้ำกึ่งระหว่างวัยรุ่นและผู้ใหญ่เต็มตัว รู้สึกว่าสิ่งต่าง ๆ ไม่แน่นอน ต้องรับผิดชอบตนเอง แต่ในขณะนั้นก็มีโอกาสในการค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองแบ่งออกเป็น 3 ตัวแปร (Leontopoulou, Mavridis & Giotsa, 2016) ดังนี้
  1. การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง คือ การทดลองและเข้าหาทางเลือกที่เข้ามาในชีวิตทั้งการพัฒนาตัวเองและความสัมพันธ์ รวมถึงการมุ่งสนใจในความต้องการของตนเอง
  2. ความรู้สึกก้ำกึ่งในการค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในช่วงค้นหาตัวเองว่ามีบางแง่มุมที่รู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้วแต่บางแง่มุมก็ยังไม่เป็นผู้ใหญ่พอ
  3. ความรู้สึกไม่มั่นคง คือ ความรู้สึกที่สับสน วิดกกังวลและกดดันที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังค้นหาตัวเองและพบเจอทางเลือกที่เปลี่ยนแปลงไปมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ได้แก่ สถานภาพการทำงานหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่
2. เพื่อทำความเข้าใจบุคคลในช่วงวัยผู้ใหญ่วัยเริ่มในสังคมไทย
3. เพื่อนำข้อมูลในงานวิจัย นำไปใช้ประกอบการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุระหว่าง 22-30 ปี จำนวน 526 คน แบ่งเป็นเพศชาย 103 คน (19.6%) และเพศหญิง 423 คน (80.4%) อายุเฉลี่ย 25.37 ปี และมีสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเต็มเวลา 145 คน (27.6%) ผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย 102 คน (19.4%) ผู้ที่ทำงานเต็มเวลา 224 คน (42.6%) และผู้ว่างงาน 55 คน (10.5%) ผู้เข้าร่วมงานวิจัยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้ว เฉลี่ย 1.9 ปี และทำงานมาแล้ว เฉลี่ย 2.08 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 95.1)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

1. **ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง** ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากร (Demographic data) ของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส ระยะเวลาหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และระยะเวลาที่ทำงานมาแล้ว
2. **มาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม** ใช้มาตรวัด Psychometric Properties of the Greek Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA) ของ Leontopoulou, Mavridis and Giotsa (2016) และกลุ่มนิสิตผู้วิจัยพัฒนาและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย
3. **มาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม** ใช้มาตรวัด socioeconomic status of a family ของ Aggarwal, Bhasin, Sharman, Chhabra, Aggarwal และ Rajoura (2005) และกลุ่มนิสิตผู้วิจัยพัฒนาและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย
4. **มาตรวัดความคาดหวังของพ่อแม่** ใช้มาตรวัด Perception of Parental Expectations Inventory ซึ่งพัฒนาโดย Sasikala และ Karunanidhi (2011) และกลุ่มนิสิตผู้วิจัยพัฒนาและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. มาตรการวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

กลุ่มนิสิตผู้วิจัยใช้ Psychometric Properties of the Greek Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA) ของ Leontopoulou, Mavridis and Giotsa (2016) จำนวน 20 ข้อกระทง ซึ่งเป็นมาตรวัดที่พัฒนามาจาก Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA; Reifman, Arnett & Colwell, 2007) วัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ตามแนวคิดของ Arnett (2000, 2004a, 2004b) วิเคราะห์จากคุณลักษณะของผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดยมาตรวัด IDEA (Reifman et al., 2007) นี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 31 ข้อกระทง เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน และมีด้านที่ 6 การให้ความสำคัญกับผู้อื่น (other-focused) ซึ่งเป็นด้านที่นำเสนอความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว และมีตัวอย่างข้อกระทง อาทิ “ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ... เป็นช่วงที่ได้สำรวจความชอบของตัวเอง” และ “ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ... เป็นช่วงที่อะไร ๆ ก็เป็นไปได้”

มาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มเป็นมาตรประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) 4 ช่วง โดยมีระดับการวัดจาก "ไม่เห็นด้วยอย่างมาก (1)" จนถึง "เห็นด้วยอย่างมาก (4)"

ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดและตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด

1.1 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยแปลและพัฒนาข้อกระทงของมาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ความเหมาะสมของภาษา และแสดงถึงใจความสำคัญของข้อกระทง แล้วจึงนำข้อกระทงที่พัฒนาและเรียบเรียงแล้วไปตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องด้านภาษา และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิระบุไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งกลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้พิจารณาและดำเนินการปรับแก้มาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิตามความเหมาะสม

1.2 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้นำไปศึกษานำร่อง (pilot study) จากการสำรวจข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 45 คน เพื่อประเมินคุณภาพของข้อกระทง โดยมีการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งได้ผลรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของมาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มเท่ากับ 0.78 โดยแบ่งด้านย่อย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านค้นหาอัตลักษณ์ ด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ด้านการให้ความสำคัญกับ

ตนเอง ด้านความรู้สึกกำลัง ด้านความคิดที่ว่าทุกอย่างเป็นไปได้ และด้านการให้ความสำคัญกับผู้อื่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคอยู่ระหว่าง 0.30-0.75

1.3 การวิเคราะห์ผลการวิจัย กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้จัดกลุ่มข้อกระทงในมาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม (IDEA; Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood; Reifman et al., 2007) ขึ้นใหม่ โดยอ้างอิงจากงานวิจัย Psychometric Properties of the Greek Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA) ของ Leontopoulou, Mavridis and Giotsa (2016) จากประเทศกรีซ เป็นต้นแบบ เนื่องจากเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลนำร่องตามวิธีการจัดด้านย่อยของทั้งสองมาตรพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟาของ IDEA ฉบับกรีซ (Leontopoulou et al., 2016) มีค่าที่สามารถยอมรับได้และเหมาะสมกับงานวิจัยมากกว่ามาตร IDEA ของ Reifman และคณะ (2007) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยของ Leontopoulou และคณะ (2016) ยังมีจำนวนและช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวกรีกจากมหาวิทยาลัย Loanina ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกรีซ จำนวน 529 คน อายุ 18-30 ปี ซึ่งงานวิจัยนี้ได้มีการตัดข้อคำถามจาก 31 ข้อ เหลือ 20 ข้อ โดยตัดข้อกระทงในด้านที่ 6 การให้ความสำคัญกับผู้อื่น (other-focused) ทุกข้อกระทง ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของมาตรวัดการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มฉบับกรีซเท่ากับ 0.665 โดยมีการจัดกลุ่มข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 “การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง” (Experimentation/Possibilities/Self-focused) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.63 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 9 ข้อ

ด้านที่ 2 “ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง” (Identity exploration/Feeling in-between) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.73 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 6 ข้อ

ด้านที่ 3 “ความรู้สึกไม่มั่นคง” (Negativity/Instability) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.81 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 5 ข้อ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำร่อง พบว่าข้อกระทงที่ 1 “ช่วงเวลานี้ในชีวิต.. เป็นช่วงเวลาที่จะอะไร ๆ ก็เป็นไปได้” อาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาของมาตรวัดได้ จึงได้สลับตำแหน่งข้อกระทงระหว่างข้อกระทงที่ 1 และข้อกระทงที่ 2 “ช่วงเวลานี้ในชีวิต... เป็นช่วงเวลาแห่งการสำรวจความชอบของตนเอง” รวมทั้งเปลี่ยนคำกริยาของมาตรวัด จาก “ช่วงเวลานี้ในชีวิต... เป็นช่วงเวลา...” เปลี่ยนเป็น “ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ คุณรู้สึกว้าว...” เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความชัดเจนของการตอบแบบสอบถาม

2. มาตราวัดความคาดหวังของพ่อแม่

กลุ่มนิสิตผู้วิจัยใช้มาตราวัด Perception of Parental Expectations Inventory ซึ่งพัฒนาโดย Sasikala และ Karunanidhi (2011) เพื่อวัดความคาดหวังของพ่อแม่ของบุคคล โดยวัดจากการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ของผู้ประเมิน แบบสอบถามนี้มีจำนวนข้อกระทงทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งมีค่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor loading) มากกว่า 0.30 ด้วยวิธี test-retest เพื่อดูค่าความเที่ยงและความตรงเชิงโครงสร้างโดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ความคาดหวังส่วนบุคคล (personal expectations) จำนวน 10 ข้อกระทง ด้านที่ 2 ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน (academic expectations) จำนวน 8 ข้อกระทง ด้านที่ 3 ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ (career expectations) จำนวน 5 ข้อกระทง และด้านที่ 4 ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ (parental ambitions) จำนวน 7 ข้อกระทง โดยมีตัวอย่างข้อกระทง อาทิ “พ่อแม่คาดหวังให้ฉัน... ตอบแทนบุญคุณด้วยการเติมเต็มความต้องการ/ความฝันของท่าน” และ “พ่อแม่คาดหวังให้ฉัน... ตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้เงินเดือนสูง”

มาตราวัดความคาดหวังของพ่อแม่เป็นมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ช่วง โดยมีระดับการวัดจาก “ไม่ตรงที่สุด (1)” จนถึง “ตรงที่สุด (5)”

ขั้นตอนการพัฒนามาตราวัดและตรวจสอบคุณภาพมาตราวัด

2.1 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความคาดหวังของพ่อแม่ จึงตัดข้อกระทงในด้านที่ 1 ความคาดหวังส่วนบุคคล ออกทุกข้อกระทง เนื่องจากเป็นด้านที่มีข้อกระทงถามเกี่ยวกับความคาดหวังในความประพฤติของลูก ซึ่งพิจารณาแล้วว่าข้อกระทงดังกล่าว อาจไม่มีผลกับตัวแปรที่สนใจศึกษา โดยมีตัวอย่างข้อกระทง อาทิ “My parents expect me not to make them ashamed by my behavior.” และ “My parents expect me to inform them while I am away from home.”

2.2 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยแปลและพัฒนาข้อกระทงของมาตราวัดความคาดหวังของพ่อแม่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ความเหมาะสมของภาษา และแสดงถึงใจความสำคัญของข้อกระทง แล้วจึงนำข้อกระทงที่พัฒนาและเรียบเรียงแล้วไปตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องด้านภาษา และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิระบุไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งกลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้พิจารณาและดำเนินการปรับแก้มาตราวัดความคาดหวังของพ่อแม่ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิตามความเหมาะสม

2.3 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้นำไปศึกษานำร่อง (pilot study) จากการสำรวจข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 45 คน

เพื่อประเมินคุณภาพของข้อกระทง โดยมีการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งได้ผลรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของมาตรวัดความคาดหวังของพ่อแม่เท่ากับ 0.91

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลนำร่อง แยกเป็นแต่ละด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.83 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 8 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด

ด้านที่ 2 ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.75 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 5 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด

ด้านที่ 3 ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.76 โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 7 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำร่อง กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนคำที่ใช้ในข้อกระทงเพียงเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจมากขึ้น และจากการพัฒนาและเรียบเรียงใหม่ มีข้อกระทงทั้งสิ้น 20 ข้อ

3. มาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม

กลุ่มนิสิตผู้วิจัยใช้มาตร socioeconomic status of a family (Aggarwal, Bhasin, Sharman, Chhabra, Aggarwal, & Rajoura, 2005) ของประเทศอินเดีย ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิด 2 แนวคิด ได้แก่ มาตรวัด Kuppaswami ของ Kuppaswami (1981) เป็นมาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคมที่วัดบุคคลที่อาศัยอยู่ในเมือง มีข้อกระทงเกี่ยวกับตำแหน่งในสังคม อาชีพ และรายได้ อีกแนวคิดหนึ่งคือ การจัดประเภทแบบ Pareekh ของ Pareekh (1981) เป็นมาตรวัดเศรษฐกิจฐานะที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในชนบท มีข้อกระทงเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในชนบท การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน รวมถึงการทำปศุสัตว์ เป็นต้น โดยมีข้อกระทงทั้งสิ้น 22 ข้อ และมีตัวอย่างข้อกระทง อาทิ “ระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่ที่เรียนระดับสูงที่สุด” และ “จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ (ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเดี่ยวหรือขยาย)”

มาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม เป็นระบบการให้คะแนน (scoring system) โดยคะแนนเพิ่มขึ้นตามตัวเลขที่มีมากขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่ตรงกับเขาและครอบครัวมากที่สุด

มีสถานะทางสังคม โดยแบ่งระดับเป็น 4 ระดับ ดังนี้ ระดับสูง คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 76 ระดับยากจน คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ทั้งนี้ กลุ่มนิสิตผู้วิจัยเพียงแต่รวมคะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์การถดถอยเท่านั้น ไม่ได้จำแนกหรือจัดประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดและตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด

3.1 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยแปลและพัฒนาข้อกระทงของมาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ความเหมาะสมของภาษา อาทิ รายได้โดยเฉลี่ยของครอบครัว หรือ รายได้เฉลี่ยต่อคน และตัดข้อกระทงที่เนื้อความไม่สอดคล้องกับเศรษฐกิจฐานะทางสังคมในบริบทของสังคมไทย อาทิ "คุณเป็นเจ้าของสัตว์เลี้ยงทั้งหมดกี่ตัว" หรือข้อกระทงที่ถามข้อมูลเชิงลึก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในวัยดังกล่าวอาจไม่ทราบ อาทิ "คุณถือครองที่ดินที่ใช้ในการทำการเกษตรจำนวนกี่ตารางเมตร" หรือ "คุณถือครองที่ดินที่ใช้ในการปลูกบ้านที่อยู่อาศัยกี่ตารางเมตร" เป็นต้น ซึ่งข้อคำถามเหล่านี้อาจส่งผลให้การตอบคำถามของกลุ่มตัวอย่างเกิดความคลาดเคลื่อนได้ ทั้งนี้ มีข้อกระทงที่ตรงตามบริบทของสังคมไทยทั้งสิ้น 7 ข้อ และได้เพิ่มข้อกระทงจากการดัดแปลงจากมาตรดังกล่าว 2 ข้อ และเพิ่มข้อกระทงเกี่ยวกับความยากลำบากในการใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความยากลำบากในการใช้จ่ายในแต่ละเดือนของตนเองและครอบครัว รวมทั้งภาระหนี้สิน และความสามารถในการจ่ายหนี้สินให้ทันตามกำหนดชำระ จากนั้นนำข้อกระทงที่พัฒนาและเรียบเรียงแล้วไปตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องด้านภาษา และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิระบุไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งกลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้พิจารณาและดำเนินการปรับแก้มาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม

3.2 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้นำไปศึกษานำร่อง (pilot study) จากการสำรวจข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 45 คน เพื่อประเมินคุณภาพของข้อกระทงเชิงเนื้อหาในการสื่อถึงเศรษฐกิจฐานะทางสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำร่อง มาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคม ได้ตัดข้อกระทง 2 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับเขตที่อยู่อาศัย เนื่องจากเป็นข้อคำถามที่ไม่สามารถบ่งบอกถึงเศรษฐกิจฐานะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างได้ และข้อคำถามเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวในแต่ละเดือน จากที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามโดยระบุจำนวนเป็นตัวเลข อาจก่อให้เกิดความไม่สะดวกใจในการตอบ จึงเปลี่ยนการตอบเป็นตัวเลือกค่าประมาณช่วงของรายได้แทนการให้ระบุจำนวนเป็นตัวเลข เพื่อความชัดเจนและความสะดวกใจในการตอบแบบสอบถาม และในข้อกระทงเกี่ยวกับความยากลำบาก เปลี่ยนตัวเลือกเป็นการระบุช่วงเปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นภาพและเข้าใจมากขึ้น อาทิ "ปัจจุบัน มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของครอบครัว" และหลังจากได้พัฒนาและเรียบเรียงข้อกระทงในมาตรวัดเศรษฐกิจฐานะทางสังคมทั้งสิ้น 14 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ คณะนิสิตผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ โดยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google Form แล้วนำไปเผยแพร่เพื่อให้ไปถึงกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย ซึ่งเป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ผ่านช่องทางของเครือข่ายสังคมออนไลน์ 3 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) และ พันทิป (Pantip) ซึ่งอาศัยการบอกต่อ และเผยแพร่ให้คนรู้จักที่ตรงตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมาย โดยมีข้อความชี้แจงก่อนทำแบบสอบถามออนไลน์ ประกอบด้วย รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวนและระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม และส่วนสุดท้าย เป็นการกดยืนยันการเข้าร่วมงานวิจัยด้วยความสมัครใจ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถปฏิเสธการตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อหากไม่สะดวกใจในการตอบแบบสอบถาม รายละเอียด ดังนี้

"แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ความคาดหวังของพ่อแม่ และเศรษฐกิจทางสังคม ของบุคคลในช่วงอายุ 22-30 ปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชาโครงการงานทางจิตวิทยา ของนิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 4 หากท่านเข้าร่วมในการตอบแบบสอบถามนี้ ท่านจะได้ตอบแบบสอบถาม 4 ส่วน ซึ่งใช้เวลาในการตอบประมาณ 10-15 นาที โดยข้อมูลทั้งหมดนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้การนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยและแนวโน้มของกลุ่ม ทำให้ท่านมั่นใจได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะอันนำมาซึ่งผลเสียต่อตัวท่านอย่างแน่นอน (หมายเหตุ: หากท่านตัดสินใจปฏิเสธการตอบแบบสอบถามหรือไม่ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด สามารถปิดหน้าต่างแบบสอบถามนี้ได้ทันที)"

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กลุ่มนิสิตผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม IBM SPSS statistics เวอร์ชัน 22 ซึ่งวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics)
2. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) ระหว่างตัวแปร ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

4. การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis)

5. การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยใช้วิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (Enter)

บทที่ 3

วิเคราะห์ผลการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

- สมมติฐานที่ 1** ผู้ที่อยู่ในสถานภาพเรียนเต็มเวลา มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มทำงาน ส่วนผู้ที่ทำงานเต็มเวลาและผู้ที่ย้ายไปทำงานไปด้วย มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ใหญ่แล้ว
- สมมติฐานที่ 2** ผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมสูง มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมต่ำ
- สมมติฐานที่ 3** ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม IBM SPSS statistics เวอร์ชัน 22 โดยวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากรของผู้เข้าร่วมงานวิจัย จากผลการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยายด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) การคำนวณค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่ศึกษา
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างของผู้เข้าร่วมงานวิจัยทั้ง 4 กลุ่ม สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1
4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (simple regression analysis) สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2
5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (simple regression analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้วิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (Enter) ตามกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านคุณสมบัติทางประชากรของผู้เข้าร่วมงานวิจัย จากผลการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยายด้วยการแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย พบว่ามีผู้เข้าร่วมงานวิจัยทั้งสิ้น 526 คน มีอายุตั้งแต่ 22-30 ปี ($M = 25.37, SD = 2.40$) โดยแบ่งออกเป็นเพศชาย 103 คน (ร้อยละ 19.6) และเพศหญิง 423 คน (ร้อยละ 80.4) และมีสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น เรียนเต็มเวลา จำนวน 145 คน (ร้อยละ 27.6) เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย จำนวน 102 คน (ร้อยละ 19.4) ทำงานเต็มเวลา จำนวน 224 คน (ร้อยละ 42.6) และว่างงาน 55 คน (ร้อยละ 10.5) ผู้เข้าร่วมงานวิจัยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้ว เฉลี่ย 1.9 ปี และทำงานมาแล้วเฉลี่ย 2.08 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 95.1) แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมงานวิจัยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ($n = 526$)

ลักษณะของผู้เข้าร่วมงานวิจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	103	19.6
หญิง	423	80.4
รวม	526	100.0
2. อายุ (ปี)		
22	44	8.4
23	91	17.3
24	104	19.8
25	77	14.6
26	48	9.1
27	42	8.0
28	43	8.2
29	32	6.1
30	45	8.6
รวม	526	100.0

ลักษณะของผู้เข้าร่วมงานวิจัย (ต่อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส		
แต่งงาน	11	2.1
โสด	500	95.1
หมั้น	1	0.2
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	14	2.7
รวม	526	100.0
4. สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
เรียนเต็มเวลา	145	27.6
เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย	102	19.4
ทำงานเต็มเวลา	224	42.6
ว่างงาน	55	10.5
รวม	526	100.0

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอายุ โดยจำแนกตามสถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ($n = 526$)

สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี	n	M	SD
เรียนเต็มเวลา	145	25.17	2.15
เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย	102	25.91	2.35
ทำงานเต็มเวลา	224	25.62	2.46
ว่างงาน	55	23.90	2.32
รวม	526	25.37	2.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีตัวแปรดังต่อไปนี้ การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ($M = 2.96, SD = 0.28$) ด้านของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ($M = 2.89, SD = 0.48$) ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง ($M = 3.05, SD = 0.39$) และ ความรู้สึกไม่มั่นคง ($M = 2.88, SD = 0.63$) ความคาดหวังของพ่อแม่ ($M = 3.15, SD = 0.66$)

โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน ($M = 3.18, SD = 0.75$) ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ ($M = 3.51, SD = 0.74$) และ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ($M = 2.89, SD = 0.76$) และตัวแปรตัวสุดท้าย คือ เศรษฐฐานะทางสังคม ($M = 33.14, SD = 7.01$) แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด พิสัย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา
($n = 526$)

ตัวแปร	Range	M	SD
การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม	1-4	2.96	0.29
การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง	1-4	2.89	0.48
ความรู้สึกก้ำกึ่งในอัตลักษณ์ของตนเอง	1-4	3.05	0.39
ความรู้สึกละโม้ไม่มั่นคง	1-4	2.88	0.63
ความคาดหวังของพ่อแม่	1-5	3.16	0.66
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน	1-5	3.18	0.75
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ	1-5	3.51	0.74
ความทะเยอทะยานของพ่อแม่	1-5	2.89	0.76
เศรษฐฐานะทางสังคม	3-57	33.14	7.01

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ศึกษาพบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง .12 ถึง .92 ($p < .01$) โดยตัวแปรที่กลุ่มนิสิตผู้วิจัยศึกษา เป็นออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม มีความสัมพันธ์กับ 3 ตัวแปรย่อยในมาตรเดียวกัน ได้แก่ การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ($r = .281, p < .01$) ความรู้สึกก้ำกึ่งในอัตลักษณ์ของตนเอง ($r = .875, p < .01$) และ ความรู้สึกไม่มั่นคง ($r = .587, p < .01$) (2) ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับ 3 ตัวแปรย่อยในมาตรเดียวกัน ได้แก่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน ($r = .915, p < .01$) ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ ($r = .837, p < .01$) และ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ($r = .851, p < .01$) (3) เศรษฐฐานะทางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับตัวแปรความรู้สึกละโม้ไม่มั่นคง ($r = -.256, p < .01$) และตัวแปรคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ตัวแปรความรู้สึกก้ำกึ่งในอัตลักษณ์ของตนเองกับตัวแปรความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ($r = .150, p < .01$) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม	1								
2. การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ ของตนเอง	.281**	1							
3. ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ ของตนเอง	.875**	.045	1						
4. ความรู้สึกไม่มั่นคง	.587**	-.453**	.433**	1					
5. ความคาดหวังของพ่อแม่	.182**	.000	.198**	.110*	1				
6. ความคาดหวังของพ่อแม่ ทางการเรียน	.162**	.075	.172**	.034	.915**	1			
7. ความคาดหวังของพ่อแม่ทาง อาชีพ	.220**	.014	.209**	.154**	.837**	.719**	1		
8. ความทะเยอทะยานของพ่อแม่	.115**	-.093*	.150**	.126**	.851**	.628**	.559**	1	
9. เศรษฐฐานะทางสังคม	-.065	.232**	-.067	-.256**	-.017	.014	.022	-.074	1

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของผู้เข้าร่วมงานวิจัยทั้ง 3 กลุ่ม สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่อยู่ในสถานภาพเรียนเต็มเวลาจะมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มทำงาน ส่วนผู้ที่ทำงานเต็มเวลา และผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย จะมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ใหญ่แล้ว

เพื่อตอบสนองสมมติฐานที่ 1 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้แบ่งการทดสอบเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างตัวแปรต้น คือ สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี กับตัวแปรตาม คือ การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ($p < .05$) โดยมีการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Levene's test) พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่าความแปรปรวนของกลุ่มทั้ง 4 กลุ่มมีความเป็นเอกพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ เรียนเต็มเวลา ($M = 2.97$, $SD = 0.29$) เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ($M = 2.95$, $SD = 0.30$) ทำงานเต็มเวลา

($M = 2.96$, $SD = .0.29$) และว่างงาน ($M = 2.98$, $SD = 0.25$) ไม่มีความแตกต่างกันในการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ($F = 0.207$, $p = .892$)

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มนิสิตผู้วิจัยวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณระหว่างตัวแปรต้น คือ สถานภาพหลังจบปริญญาตรี กับตัวแปรตาม คือ ตัวแปรย่อยของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ได้แก่ การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง และความรู้สึกไม่มั่นคง โดยมีการวิเคราะห์เพื่อทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความเท่ากันในเมตริกความแปรปรวนร่วม ผลการวิเคราะห์สถิติ Box's M test พบว่าผลการทดสอบสถิตินี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .519$) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมของทั้ง 4 กลุ่มนั้นเท่ากันและเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของความเท่ากันในเมตริกความแปรปรวนร่วม จากนั้นดูผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ พบว่าสถานภาพมีความสัมพันธ์ต่อกลุ่มตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยดูจากค่า Pillai's Trace ($p = .003$) Wilk's Lambda ($p = .003$) Hotelling's Trace ($p = .003$) และ Roy's Largest Root ($p = .000$)

เมื่อทำการทดสอบต่อด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยตัวแปรเดียวจึงมีการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของตัวแปรตามอีกครั้งพบว่าเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น และผลการวิเคราะห์พบว่าสถานภาพหลังจบปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ต่อการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ($F = 3.163$, $p = .024$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ตารางแสดงค่าความสัมพันธ์ของสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อตัวแปรย่อยของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ($p < .05$)

ตัวแปรตาม	F	p
การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง	3.163	.024
ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง	1.501	.213
ความรู้สึกไม่มั่นคง	1.148	.329

ขั้นตอนที่ 3 ทำการทดสอบ Post Hoc เพื่อหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มใดบ้างที่แตกต่างกันในตัวแปรการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองพบว่ามีความแตกต่างกันของกลุ่มเรียนเต็มเวลา ($M = 2.97$, $SD = 0.49$) กับทำงานเต็มเวลา ($M = 2.83$, $SD = 0.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แสดงรายละเอียดตารางที่ 6

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองทั้งสี่กลุ่ม

สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี	M	SD
เรียนเต็มเวลา ($n = 145$)	2.97	0.49
เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ($n = 102$)	2.95	0.48
ทำงานเต็มเวลา ($n = 224$)	2.83	0.48
ว่างงาน ($n = 55$)	2.84	0.42

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 เพียงบางส่วน กล่าวคือ ผู้ที่เรียนเต็มเวลา มีแนวโน้มที่จะประเมินว่าตนมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองซึ่งเป็นด้านหนึ่งของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่ วยเริ่มมากกว่าผู้ที่ทำงานเต็มเวลา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมสูง มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่ วยเริ่มมากกว่าผู้ที่ มีเศรษฐกิจฐานะทางสังคมต่ำ

ในการทดสอบสมมติฐาน กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายแยกรายคู่ระหว่างตัวแปรต้น คือ เศรษฐฐานะทางสังคม ($M = 33.14, SD = 7.00$) กับตัวแปรตามได้แก่ การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ความรู้สึกไม่มั่นคง และความรู้สึกกำกวมในการอัตลักษณ์ของตนเอง พบผลดังนี้

คู่ที่ 1 เศรษฐฐานะทางสังคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองได้ร้อยละ 5.4 ($R^2 = .054$) และเมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองได้ร้อยละ 5.2 (Adjusted $R^2 = .052$) โดยเศรษฐกิจฐานะทางสังคมสัมพันธ์กับด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .232, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนเศรษฐกิจฐานะทางสังคม 1 หน่วย จะทำให้คะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองเพิ่มขึ้น .232 หน่วย

คู่ที่ 2 เศรษฐฐานะทางสังคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคงได้ร้อยละ 6.5 ($R^2 = .065$) และเมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ได้ร้อยละ 6.4 (Adjusted $R^2 = .064$) โดยเศรษฐกิจฐานะทางสังคมสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่มั่นคงในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.256, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนเศรษฐกิจฐานะทางสังคม 1 หน่วย จะทำให้คะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคงลดลง .256 หน่วย

คู่มือที่ 3 เศรษฐฐานะทางสังคมไม่สัมพันธ์กับด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองได้ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7

ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของเศรษฐฐานะทางสังคมที่มีต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

($n=526$)

ตัวแปรตาม	R	R^2	Adjusted R^2	B	SE (B)	β	t	p
การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง	.232	.054	.052	.016	.003	.232	5.45	.000*
ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง	.067	.004	.003	-.004	.002	-.067	-1.53	.127
ความรู้สึกไม่มั่นคง	.256	.065	.064	-.023	.004	-.256	-6.05	.000*

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่าเศรษฐฐานะทางสังคมสัมพันธ์กับคะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง และด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่ไม่สามารถทำนายคะแนนด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองได้ ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 เพียงบางส่วนเท่านั้น

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีใส่ตัวแปรอิสระเข้าสมการทุกตัวพร้อมกัน (Enter) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

กลุ่มนิสิตผู้วิจัยได้วิเคราะห์ออกมาเป็น 3 โมเดล โมเดลที่ 1 ตัวแปรต้น คือ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ($M = 2.89, SD = 0.76$) ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ ($M = 3.51, SD = 0.74$) และความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน ($M = 3.18, SD = 0.75$) ตัวแปรตาม คือ การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง โมเดลที่ 2 ตัวแปรต้น คือ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพและความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน ตัวแปรตาม คือ ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง และโมเดลที่ 3 ตัวแปรต้น คือ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพและความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน และตัวแปรตาม คือ ความรู้สึกไม่มั่นคง ได้ผลดังนี้

โมเดลที่ 1 ในด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง พบว่าตัวแปรต้นทั้งสามตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองได้ร้อยละ 3.8 ($R^2 = .038$,

$F = 6.918, p < .05$) เมื่อปรับความคลาดเคลื่อนจะสามารถอธิบายได้ร้อยละ 3.3 (Adjusted $R^2 = .033$) โดยตัวแปรความทะเยอทะยานของพ่อแม่สัมพันธ์กับการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองในทิศทางลบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.225, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนความทะเยอทะยานของพ่อแม่ 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองลดลง .225 หน่วย อย่างไรก็ตามตัวแปรความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนสัมพันธ์กับคะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .239, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองเพิ่มขึ้น .239 หน่วย

โมเดลที่ 2 ด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง พบว่าตัวแปรต้นทั้งสามตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านนี้ได้ร้อยละ 4.6 ($R^2 = .046, F = 8.337, p < .05$) เมื่อปรับความคลาดเคลื่อน จะสามารถอธิบายได้ร้อยละ 4.0 (Adjusted $R^2 = .040$) โดยตัวแปรความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพสัมพันธ์กับคะแนนความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองได้ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .169, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองเพิ่มขึ้น .169 หน่วย

โมเดลที่ 3 ด้านความรู้สึกไม่มั่นคง พบว่าตัวแปรต้นทั้งสามตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ได้ร้อยละ 4.6 ($R^2 = .046, F = 8.354, p < .05$) เมื่อปรับความคลาดเคลื่อนจะสามารถอธิบายได้ร้อยละ 4.0 (Adjusted $R^2 = .040$) ซึ่งตัวแปรความทะเยอทะยานของพ่อแม่สัมพันธ์กับความรู้สึกไม่มั่นคงในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .131, p < .05$) กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของคะแนนความทะเยอทะยานของพ่อแม่ 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคงเพิ่มขึ้น .131 หน่วย และตัวแปรความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่มั่นคงในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .239, p < .05$) กล่าวคือ คะแนนความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคงเพิ่มขึ้น .239 หน่วย อย่างไรก็ตามตัวแปรความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนกลับสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่มั่นคงในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.220, p < .05$) กล่าวคือ คะแนนความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้คะแนนด้านความรู้สึกไม่มั่นคงลดลง .220 หน่วย แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 8 จากผลที่กล่าวมา กลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการศึกษาวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 เพียงบางส่วนเท่านั้น

ตารางที่ 8

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความคาดหวังของพ่อแม่ทั้งสามด้านที่มีต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่
วัยเริ่ม (n=526)

ความคาดหวังของพ่อแม่	B	SE (B)	β	T	p
การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง					
ค่าคงที่	2.889	.105		27.550	<.05
ความทะเยอทะยานของพ่อแม่	-.141	.035	-.225	-3.997	.000*
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ	-.021	.041	-.032	-.505	.614
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน	.153	.043	.239	3.557	.000*
R = .196 R ² = .038 Adjusted R ² = .033 S.E. = .472					
ความรู้สึกก้าวในอัตลักษณ์ของตนเอง					
ค่าคงที่	2.631	.085		30.805	<.05
ความทะเยอทะยานของพ่อแม่	.021	.029	.040	.713	.476
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ	.090	.033	.169	2.696	.007*
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน	.013	.035	.025	.372	.710
R = .214 R ² = .046 Adjusted R ² = .040 S.E. = .384					
ความรู้สึกละเลย					
ค่าคงที่	2.445	.137		17.883	<.05
ความทะเยอทะยานของพ่อแม่	.107	.046	.131	2.329	.020*
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ	.204	.053	.239	3.814	.000*
ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน	-.185	.056	-.220	-3.295	.001*
R = .214 R ² = .046 Adjusted R ² = .040 S.E. = .615					

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง (1) สถานภาพทางอาชีพของบุคคลหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเต็มเวลา เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ทำงานเต็มเวลา และว่างงาน (2) เศรษฐฐานะทางสังคม และ (3) ความคาดหวังของพ่อแม่ทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ และความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ที่ส่งผลต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม หลังจากคณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 70 ข้อ โดยผู้ร่วมงานวิจัยเป็นบุคคลที่มีอายุระหว่าง 22-30 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยปัจจุบัน มีสถานภาพทางอาชีพเป็นผู้ที่ทำงานเต็มเวลา หรือเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก จำนวน 526 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติแล้ว คณะผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัย เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่อยู่ในสถานภาพเรียนเต็มเวลาจะมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณยังเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ส่วนผู้ที่ทำงานเต็มเวลา และผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย จะมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ใหญ่แล้ว

จากการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ (1) การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง (2) ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง และ (3) ความรู้สึกไม่มั่นคง ผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติพบว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกซึ่งดำรงอยู่ในสถานภาพเรียนเต็มเวลานั้น มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่ทำงานเต็มเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านของการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ผู้ที่เรียนเต็มเวลามีแนวโน้มที่จะรับรู้การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ซึ่งเป็นด้านหนึ่งของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่ทำงานเต็มเวลา เนื่องจากผู้ที่เรียนเต็มเวลาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ ๆ บุคคลสามารถแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาส่วนบุคคลได้ (Magolda & Taylor, 2015) นอกจากนี้ผู้ที่ทำงานยังรับรู้ถึงความเป็นไปได้ในชีวิตไม่มากนักเพราะพวกเขาเลือกแล้วว่าจะทำอะไรหรือทำอาชีพใด ดังนั้นพวกเขาจึงตัดทางเลือกอื่น ๆ ออกทำให้ขอบเขตความเป็นไปได้ในทางเลือกของผู้ที่ทำงานน้อยลง (Crocetti et al., 2015) ส่งผลให้ผู้ที่ทำงานแล้วมีคะแนนด้านนี้ต่ำกว่าผู้ที่เรียนเต็มเวลา

อย่างไรก็ตาม ในด้านของความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใดก็ยังมีภาระค้นหาตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวงจร Moratorium-achievement (MAMA cycles) ที่กล่าวว่าอัตลักษณ์จะมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยผู้ใหญ่ทุกครั้งที่เจอเหตุการณ์ที่สั่นคลอนตัวตนหรืออย่างน้อยสามครั้งในช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละคน โดยระยะเวลาในการสร้างอัตลักษณ์ใหม่นี้จะแตกต่างกัน ตั้งแต่ 6 เดือนไปจนถึง 10 ปี (Marcia, 2002) ยิ่งไปกว่านั้น แม้บุคคลจะผ่านการสร้างอัตลักษณ์มาตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นแล้ว แต่สภาพแวดล้อมและปัจจัยอื่น ๆ ก็ยังส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์ขึ้นใหม่ได้ (Stephen, Eugene, & Marcia, 1992) และด้วยวัยที่กำลังก้าวยังไม่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัวทำให้คะแนนของด้านนี้ไม่มีความแตกต่างกันในทุกสถานภาพ หากมองในแง่ของผู้ที่กำลังเรียน แนนอนอยู่แล้วยังเป็นช่วงที่ค้นหาตัวเองว่าอยากเป็นอะไรและการเรียนเต็มเวลานั้นทำให้ต้องรับผิดชอบชีวิตของตัวเอง อย่างไรก็ตามก็มีการสนับสนุนส่วนหนึ่งมาจากครอบครัว ยกตัวอย่าง สนับสนุนทางการเงิน การช่วยเหลือในการตัดสินใจ (Padilla-Walker, Nelson & Carroll 2012) ทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนเองยังไม่เป็นผู้ใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบเต็มตัว ในผู้ที่ทำงานเต็มเวลาแล้วคะแนนด้านนี้ยังสูงอยู่ อาจเป็นเพราะความคาดหวังของครอบครัวที่กดดันให้เมื่อเรียนจบปริญญาตรีก็จำเป็นต้องหางานต่อเพราะสังคมไทยโดยเฉพาะรุ่นพ่อแม่ มีความคิดว่าเมื่อเรียนจบก็ต้องทำงานเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม และสามารถเลี้ยงดูตัวเองและพ่อแม่ได้ หรืออาจด้วยภาระทางการเงินทำให้บุคคลจำเป็นต้องหางานทำแม้จะไม่ว่าตัวเองอยากทำหรือเหมาะกับอาชีพอะไร (Arnett, 2015) หรือหากมองในมุมมองหนึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในยุคสมัยนี้ บุคคลนั้นสามารถค้นหาตัวเองไปพร้อม ๆ กับการทำงานได้ เนื่องจากการทำงานก็นับเป็นการเรียนรู้และได้ทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ผ่านโลกของการทำงาน สำหรับผู้ที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย มีความเป็นไปได้ว่าบุคคลยังอยู่ในช่วงกำลังศึกษา มีการค้นหาและพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถ อย่างที่กล่าวข้างต้นว่าบุคคลวัยนี้ในสังคมมีความกดดันจากคนรุ่นก่อนว่าต้องทำงานเมื่อเรียนจบหรือด้วยเศรษฐกิจทางสังคมที่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนเต็มเวลา บุคคลจึงต้องเรียนและทำงานไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ บุคคลที่ทำงาน หรือเรียนไปด้วยทำงานไปด้วยยังคงมีความรู้สึกที่ตนยังไม่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัวอาจเป็นเพราะรูปแบบการใช้ชีวิตที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่และวัฒนธรรมคิตริวมหมู่ (Hofsdede, 2011) ที่เน้นความเป็นอาวุโสทำให้บุคคลในช่วงวัยนี้รู้สึกว่าตนยังไม่มีความสามารถในการตัดสินใจในบางเรื่องมากพอและยังคงต้องพึ่งความเห็นหรือการตัดสินใจจากผู้ที่ยุ่มากกว่า

สำหรับในด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ก็ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเช่นกัน ซึ่ง Arnett (2004) ได้กล่าวไว้ว่าความรู้สึกไม่มั่นคงนี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการค้นหาตัวเอง กล่าวคือ บุคคลยังคงอยู่ในช่วงที่มี

ความท้าทาย การค้นหาโดยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าสุดท้ายแล้วตนเองต้องการอะไร ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงและเต็มไปด้วยความกดดันในชีวิตได้ และถึงแม้ว่าบุคคลจะทำงานมีรายได้แล้ว ก็ยังคงประเมินว่าตนรู้สึกไม่มั่นคง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลซึ่งเข้าสู่วัยทำงาน แม้จะมีรายได้แต่ก็มีภาระค่าใช้จ่ายตามมาด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่า ในแต่ละช่วงวัย บุคคลต่างมีความเครียดในเรื่องที่แตกต่างกันออกไป จึงอาจส่งผลให้บุคคลในทุก ๆ ช่วงวัยเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ที่มีเศรษฐฐานะทางสังคมสูงจะมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่ผู้ที่มีเศรษฐฐานะทางสังคมต่ำ

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 กล่าวคือ ระดับการรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง ($\beta = 0.232, p < .05$) และด้านความรู้สึกไม่มั่นคง ($\beta = -0.256, p < .05$) เปลี่ยนแปลงไปตามระดับเศรษฐฐานะทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ยิ่งบุคคลมีเศรษฐฐานะทางสังคมอยู่ในระดับสูง จะยิ่งมีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูง เนื่องจากผู้ที่มีเศรษฐฐานะทางสังคมสูงมีความพร้อมทั้งในเรื่องของโอกาสและเงินสนับสนุนจากพ่อแม่ในการออกไปหาประสบการณ์และแนวทางที่ใช้สำหรับตน อีกทั้งยังมองว่าอนาคตของตนนั้นหลายสิ่งหลายอย่างสามารถเป็นไปได้ (Arnett, 2016) จึงอาจส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูง ขณะที่ด้านความรู้สึกไม่มั่นคงต่ำ

อย่างไรก็ตาม คณะผู้จัดทำไม่พบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างระดับเศรษฐฐานะทางสังคมและการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บุคคลรับรู้ที่ตนก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มตัวนั้น อาจปรากฏในทุก ๆ เศรษฐฐานะทางสังคม เนื่องจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตมิได้จำกัดอยู่แค่เรื่องทรัพย์สินเงินทองหรือรายได้เพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึงปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมาย อาทิ บุตรที่เติบโตท่ามกลางความบาดหมางของพ่อแม่ หรือบุตรที่ต้องดูแลพ่อแม่ที่มีปัญหาสุขภาพ เป็นต้น (Arnett, 2016) ซึ่งการต้องต่อสู้ฟันฝ่าหรือมีภาระต้องรับผิดชอบดูแลพ่อแม่ที่กำลังป่วยเหล่านี้ อาจมีส่วนในการช่วยส่งเสริมให้บุคคลรับรู้ที่ตนก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวรวดเร็วกว่าเพื่อนร่วมรุ่นได้เช่นกัน เช่นเดียวกับที่พบในการศึกษาของ Arnett (2016) ที่ไม่พบความแตกต่างของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในแต่ละเศรษฐฐานะทางสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐฐานะทางสังคมระดับต่ำ ระดับกลาง หรือระดับสูง ทั้งนี้

อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ส่งผลให้การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในแต่ละเศรษฐกิจฐานะทางสังคมไม่แตกต่างกันก็เป็นได้

สมมติฐานที่ 3 ความคาดหวังของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม

ความคาดหวังของพ่อแม่ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ (2) ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ และ (3) ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน และเมื่อได้ทำการวิเคราะห์ทางสถิติถึงไปถึงระดับตัวแปรย่อยทั้ง 3 ด้านของการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ได้แก่ (1) การมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง (2) ความรู้สึกก้าวไกลในอัตลักษณ์ของตนเอง และ (3) ความรู้สึกไม่มั่นคง พบว่าความทะเยอทะยานของพ่อแม่และความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านของการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง กล่าวคือ หากความคาดหวังทางการเรียนที่พ่อแม่มีต่อลูกอยู่ในระดับสูง ลูกจะมีแนวโน้มในการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านของการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูงด้วยเช่นกัน ในทางตรงกันข้าม หากความทะเยอทะยานของพ่อแม่อยู่ในระดับสูง ลูกก็มีแนวโน้มที่จะรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองต่ำ ดังนั้นเป็นไปได้ว่า เมื่อพ่อแม่มีความคาดหวังทางการเรียนสูง พ่อแม่ก็จะยิ่งพุ่มพเมและคอยให้การสนับสนุนทางการเรียนของลูกในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ และเมื่อความคาดหวังทางการเรียนนำมาซึ่งการให้การสนับสนุนทางการเงินจากพ่อแม่ นี่จึงกลายเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เอื้อให้พ่อแม่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตในวัยเรียนของบุตรหลานมากยิ่งขึ้น จากงานวิจัยของ Cabrera และ La Nasa (2000) พบว่า ยิ่งพ่อแม่ให้การสนับสนุนทางการเงินในด้านการเรียนของบุตรหลานมากเท่าไร พวกเขาก็จะยิ่งเข้าไปมีส่วนร่วมกับชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของบุตรหลานมากเท่านั้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะพวกเขาารู้สึกว่าเขามีสิทธิ์ที่จะร่วมตัดสินใจไปพร้อม ๆ กับบุตรหลานได้โดยชอบธรรมอันสืบเนื่องมาจากการหยิบยื่นความช่วยเหลือทางการเงินเหล่านี้ ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ ส่งอิทธิพลต่อการตัดสินใจของลูกหลานเป็นอันมาก (Avery, Goldscheider & Spear, 1992 อ้างถึงใน Carlson, 2014) นั่นหมายถึง บุตรอาจไม่มีโอกาสในการตัดสินใจด้วยตนเองซึ่งเป็นอีกคุณสมบัติสำคัญในการก้าวผ่าน สู่การเป็นผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่า การให้ความช่วยเหลือทางการเงินของพ่อแม่เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ขัดขวางการพัฒนาสู่การเป็นผู้ใหญ่ของเหล่าผู้ใหญ่วัยเริ่ม (Padilla-Walker, Nelson & Carroll, 2012) เนื่องจากการอยู่ได้ด้วยตนเองโดยมีต้องพึ่งพาความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่นก็เป็นอีกหนึ่งเป้าหมายในการเป็นผู้ใหญ่ของวัยรุ่นเหล่านี้เช่นกัน (Nelson & Barry, 2005; Nelson et al., 2007) จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าความคาดหวังทางการเรียนจากพ่อแม่อาจส่งผลกระทบต่อเนื่อง เมื่อคาดหวังมากก็ให้การ

สนับสนุนมาก เมื่อให้การสนับสนุนมากก็จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุตรหลานมาก ซึ่งนั่นเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลยังคงสถานะการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ขณะเดียวกัน การให้การสนับสนุนจากพ่อแม่อาจเป็นการเพิ่มโอกาสต่าง ๆ ทางการศึกษาให้แก่บุตร ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ลูกรู้สึกว่ามีโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น หรือ หลายสิ่งหลายอย่างรอบตัวดูเป็นไปได้มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้คะแนนในด้านของการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ยิ่งเพิ่มสูงขึ้นก็เป็นได้

นอกจากความทะเยอทะยานและความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองแล้ว ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพก็มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือ หากพ่อแม่คาดหวังทางอาชีพสูง ลูกอาจมีแนวโน้มที่จะรับรู้ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองสูงด้วยเช่นกัน กรณีนี้ อาจเป็นไปได้ในลักษณะของการตกอยู่ในสถานการณ์บังคับ เนื่องจากเมื่อพ่อแม่มีความคาดหวังทางอาชีพสูง บุคคลก็อาจมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพดี ๆ ตามที่พ่อแม่คาดหวัง โดยที่ไม่รู้ว่าแท้จริงแล้วตนชอบหรือสนใจในเรื่องใด ตัวอย่างเช่น เมื่อพ่อแม่คาดหวังให้ลูกประกอบอาชีพแพทย์ และลูกรับรู้ความคาดหวังนั้นพร้อมกับดำเนินชีวิตไปตามทางที่พ่อแม่วาดไว้โดยที่ไม่รู้เลยว่า แท้จริงแล้วเขาต้องการประกอบอาชีพแพทย์หรือไม่ หรือแม้แต่จริง ๆ แล้ว เขาต้องการอะไร ความสับสนดังกล่าวส่งผลให้คะแนนในด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองสูงขึ้นตามระดับความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตลักษณ์หรือการสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมา ยังคงเกิดขึ้นได้ในวัยผู้ใหญ่ รวมถึงโลกแห่งการทำงานที่เข้ามามีบทบาทยังส่งผลต่อตัวบุคคลให้เกิดความกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองได้ (Stephen, Eugene, & Marcia, 1992; Marcia, 2002) ซึ่งประเด็นนี้ เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจที่ควรจะทำการศึกษาในภายภาคหน้าต่อไป

นอกจากนี้ ความคาดหวังของพ่อแม่ทั้ง 3 ด้าน อันได้แก่ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน และความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ ยังสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านของ ความรู้สึกไม่มั่นคง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ หากพ่อแม่มีความทะเยอทะยาน และความคาดหวังทางอาชีพสูง บุคคลมีแนวโน้มที่จะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านของ ความรู้สึกไม่มั่นคงสูงเช่นกัน ในขณะที่ หากพ่อแม่มีความคาดหวังทางการเรียนในตัวลูกสูง ลูกจะมีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านความไม่มั่นคงต่ำ ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากที่เคยได้กล่าวไว้ในข้างต้นว่าการที่พ่อแม่มีความคาดหวังเรื่องการเรียนในตัวลูกสูง อาจนำมาซึ่งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้บุคคลรู้สึกว่า ไม่ว่าจะอย่างไร ตนก็ยังมีผู้ที่คอยให้การสนับสนุน ส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้

การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านความรู้สึกไม่มั่นคงที่ต่ำ แต่ในอีกทางหนึ่ง เมื่อบุคคลรับรู้ถึงความคาดหวังที่คนอื่นมีต่อตน ย่อมนำมาซึ่งความกดดันในการทำตามความคาดหวังไม่มากนักน้อย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Murayama และคณะ (2016) พบว่าความคาดหวังหรือความปรารถนาของพ่อแม่ในระดับที่สูงเกินไป จะแปรเปลี่ยนเป็นความกดดัน และบางครั้ง นำไปสู่พฤติกรรมพ่อแม่ที่คอยควบคุมบงการชีวิตลูก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบขึ้นในตัวบุตรหลานได้ อาทิ พ่อแม่ที่พยายามจะเข้าไปก้าวร้าวชีวิตของบุตรหลานแม้จะด้วยความหวังดี อาจจะใช้วิธีการให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ แก่ลูก ซึ่งบางครั้งอาจมากเกินไป ความต้องการ ความหวังดีนี้ก็อาจกลายเป็นส่งผลทางลบต่อความรู้สึกของลูก ส่งผลให้วัยรุ่นเลือกที่จะปฏิเสธความหวังดีนี้เพื่อไม่ให้รู้สึกว่าชีวิตตนถูกก้าวร้าวมากเกินไป จึงอาจจะเป็นการดีกว่า หากพ่อแม่ปล่อยให้ลูกได้เป็นผู้ตัดสินใจว่าจะยอมรับคำแนะนำของตนหรือไม่ เพราะบุคคลจะสามารถตัดสินใจได้ดีกว่าหากเขารับเอาคำแนะนำของพ่อแม่มารวมเข้ากับการตัดสินใจของตนเองด้วย (Yaniv, 2004)

ช่วงผู้ใหญ่เริ่มเป็นโอกาสที่บุคคลจะได้สำรวจ ค้นหาความชอบของตนเอง รวมถึงพัฒนาความสามารถ ทักษะ และมุมมองต่าง ๆ ที่มีต่อโลกอย่างเต็มที่ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวอย่างมีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างผาสุก อย่างไรก็ตาม หากบุคคลอยู่ในช่วงผู้ใหญ่เริ่มนานเกินไป อาจส่งผลต่อการใช้ชีวิตของเขาเอง ไม่ว่าจะด้วยความล้มเหลวในการหาอัตลักษณ์ของตัวเอง อีกทั้งยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบชีวิตของตนเองอย่างเต็มที่

ปัจจัยที่ทำให้บุคคลยังอยู่ในช่วงผู้ใหญ่เริ่ม

จากการศึกษาพบว่าเศรษฐกิจระดับสูงมีส่วนที่ทำให้บุคคลยังคงอยู่ในช่วงผู้ใหญ่เริ่ม เนื่องจากมีการสนับสนุนทางการเงินจากครอบครัว ทำให้บุคคลมีโอกาสที่จะค่อย ๆ สำรวจความต้องการหรือเป้าหมายของตัวเอง รวมถึงอัตลักษณ์ของตนเองอย่างไม่เร่งรีบ และสามารถสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่รู้สึกว่าจะตนเองจะเดือร้อน จนเมื่อเวลาผ่านไป แม้ว่าจะถึงเวลาที่ควรจะเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว บุคคลก็อาจจะยังค้นหาตัวเองต่อ เนื่องจากไม่มีความกดดันในเรื่องของภาระทางการเงินเข้ามาเป็นตัวผลักดันให้ต้องเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว นอกจากนี้ความคาดหวังของพ่อแม่ก็ทำให้บุคคลยังคงอยู่ในช่วงวัยนี้โดยไม่เข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เสียที โดยเฉพาะความคาดหวังทางการเรียนที่มาพร้อมกับการสนับสนุนทางการเงินในเรื่องของการศึกษาเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ทำให้บุคคลได้ยืระยะเวลาในการเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวออกไป ส่วนความทะเยอทะยานของพ่อแม่ และความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพนั้น กลับทำให้บุคคลยังไม่แน่ใจในอัตลักษณ์ของตนเองและยังคงค้นหาต่อไปเนื่องจากความคาดหวังของพ่อแม่กลับแปรเปลี่ยนเป็นความ

กดดันให้กับบุคคลในการทำอาชีพดี ๆ มีคุณค่าตรงกับที่พ่อแม่ต้องการโดยมิได้มองในมุมของความ ต้องการของตนเอง ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าแม้ว่าบุคคลจะประกอบอาชีพแล้วแต่บุคคลบางส่วนก็ยังตก อยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มอยู่ดี

ปัจจัยที่ทำให้บุคคลสามารถออกจากช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่ม และก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่เต็มตัวได้

พบว่าบุคคลที่มีเศรษฐกิจฐานะต่ำจะไม่ค่อยสำรวจความต้องการหรือความชอบของตนเองและเร่งรีบ เข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว อันเนื่องมาจากความไม่มั่นคงของการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะเรื่องภาระทาง การเงินที่บุคคลต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ความยากลำบากในการใช้จ่ายอาจเป็นตัวผลักดันให้บุคคลค้นหาและ ตัดสินใจอย่างรวดเร็วว่าต้องการอะไรและเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว หรือในอีกแง่หนึ่ง ความจำเป็นที่ต้อง หาเงินมาใช้จ่ายเพื่อตัวเองและครอบครัวอาจทำให้บุคคลไม่ค้นหาตัวเองและก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็ม ตัวอย่างรวดเร็ว

สำหรับความคาดหวังของพ่อแม่ในด้านต่าง ๆ การที่บุคคลจะสามารถรับรู้ที่ตัวเองเป็นผู้ใหญ่เต็ม ตัวได้นั้น ความคาดหวังของพ่อแม่ควรอยู่ในระดับต่ำ ความคาดหวังที่มากเกินไปจะแปรเปลี่ยนเป็นความ กดดันและการเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลไม่สามารถหลุดออกจากช่วงผู้ใหญ่วัยเริ่มได้ ดังนั้นความคาดหวังจึง เป็นสิ่งที่มีส่วนช่วยให้บุคคลเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวได้หากอยู่ในระดับที่พอเหมาะพอดีและเป็นความคาดหวังใน ทางบวก ยกตัวอย่าง คาดหวังให้ลูกมีงานที่ดีและประสบความสำเร็จโดยไม่ได้ระบุถึงประเภทอาชีพ ทำ ให้บุคคลยังรู้สึกที่ตนเองสามารถที่จะเลือกสิ่งที่ตนชอบและเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวได้อย่างมีความสุข

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ

ช่วงเวลาของการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมักอยู่ในช่วงอายุ 20 ตอนต้น จนถึง 20 ตอนปลาย แท้จริงแล้วนับเป็นช่วงวัยที่สำคัญ เนื่องจากเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของชีวิต จากการเป็นวัยรุ่น ก้าวข้ามเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงของการตัดสินใจครั้งสำคัญ ซึ่งได้แก่ การเลือกอาชีพที่จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งชีวิตของบุคคลไปตลอดกาล จึงนับเป็นอีกหนึ่งช่วงชีวิตที่ควรค่าแก่การให้ความสำคัญและไม่ควรปล่อยผ่าน อีกทั้งการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนี้ยังมีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ อีกหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นกลุ่มนิสิตผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในบริบทของสังคมไทย ซึ่งการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) มุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง (2) ความรู้สึกกำกับในอัตลักษณ์ของตนเอง และ (3) ความรู้สึกไม่มั่นคง โดยปัจจัยที่กลุ่มนิสิตผู้วิจัยคิดว่าน่าสนใจและได้เลือกมาทำการศึกษา ได้แก่ ความแตกต่างของสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เรียนเต็มเวลา เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ทำงานเต็มเวลา และว่างงาน) เศรษฐฐานะทางสังคม และความคาดหวังของพ่อแม่ (ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ความคาดหวังทางการศึกษา และความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ) โดยได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอายุ 22-30 ปี จำนวน 526 คน โดยการสำรวจผ่านแบบสอบถามออนไลน์ที่กระจายไปตามแหล่งสืบค้นชื่อดังต่าง ๆ บนโลกอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นเฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ และพันทิป หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติแล้ว พบว่าเมื่อแบ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยออกเป็น 4 กลุ่มตามสถานภาพทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ผลลัพธ์ที่ได้คือ กลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกโดยมิได้ทำงานควบคู่ไปด้วยนั้น มีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่าเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากกว่าผู้ที่ทำงานเต็มเวลาในด้านของมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง

และเมื่อพิจารณาในประเด็นความแตกต่างทางเศรษฐฐานะทางสังคม พบว่าระดับการรับรู้ความเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองและด้านความรู้สึกไม่มั่นคงเปลี่ยนแปลงไปตามระดับเศรษฐฐานะทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ หากบุคคลดำรงเศรษฐฐานะทางสังคมอยู่ในระดับสูง ก็จะมี การรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองในระดับสูง ในขณะที่มีการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มในด้านความรู้สึกไม่มั่นคงต่ำ

และส่วนสุดท้ายเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของพ่อแม่ทั้ง 3 รูปแบบ และการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่ม ซึ่งผลที่ปรากฏ ได้แก่ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่และความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียนสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเอง กล่าวคือ หากความทะเยอทะยานของพ่อแม่และความคาดหวังทางการเรียนที่พ่อแม่มีต่อลูกอยู่ในระดับสูง ลูกจะมีแนวโน้มในการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านการมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของตนเองสูงด้วยเช่นกัน ในขณะที่เดียวกัน ความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพกลับสัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือ หากพ่อแม่คาดหวังทางอาชีพสูง ลูกอาจมีแนวโน้มที่จะรับรู้ความรู้สึกกำลังในอัตลักษณ์ของตนเองสูงด้วยเช่นกัน และสุดท้าย ความคาดหวังของพ่อแม่ทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งได้แก่ ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ ความคาดหวังของพ่อแม่ทางการเรียน และความคาดหวังของพ่อแม่ทางอาชีพ สัมพันธ์กับการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านของความรู้สึกไม่มั่นคง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ หากพ่อแม่มีความทะเยอทะยาน ความคาดหวังทางการเรียน และความคาดหวังทางอาชีพสูง บุคคลมีแนวโน้มที่จะรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มในด้านของความรู้สึกไม่มั่นคงสูงด้วยเช่นกัน

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ด้วยการประเมินตัวแปรที่สนใจศึกษามีลักษณะเป็นแบบการรายงานด้วยตนเอง (self-report) จึงอาจมีประเด็นที่พึงระวัง ยกตัวอย่าง อคติเข้าข้างตนเอง (confirmation bias) ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยอาจตอบแบบประเมินเพื่อให้ตนดูเหมาะสมกับบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้ อีกทั้งแบบสอบถามนี้ สามารถวัดได้เฉพาะการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่เริ่มของบุคคล ซึ่งในทางปฏิบัติ บุคคลอาจไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามที่รายงานไว้จริง ๆ
2. เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้วิธีคัดเลือกผู้เข้าร่วมงานวิจัยแบบสะดวก ดังนั้นผู้เข้าร่วมงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทำให้ผลของงานวิจัยนี้อาจมีผลเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง ที่งานวิจัยนี้ไม่ได้ศึกษา และผู้เข้าร่วมงานวิจัยนั้นเป็นผู้ที่ใช้งานสังคมออนไลน์ อาจทำให้ไม่เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้
3. สถานภาพหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มนิสิตผู้วิจัยอาจไม่ได้คำนึงถึงสถานภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา (ได้แก่ เรียนเต็มเวลา เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ทำงานอย่างเดียว และว่างงาน) จึงไม่ได้นิยามให้ชัดเจนเกี่ยวกับสถานภาพทางอาชีพ เช่น การเป็นเจ้าของธุรกิจ

4. งานวิจัยนี้ยังมีปัจจัยแทรกซ้อนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ยกตัวอย่าง เศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทำให้บุคคลไม่สามารถหางานได้จึงเกิดภาวะว่างงานขึ้น และปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล และ คณะผู้วิจัยจึงได้แจกแจงรายละเอียดของข้อจำกัดในงานวิจัยและข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำวิจัยในครั้งนี้ มีความยากลำบากในการเก็บข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่เรียนต่อระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกพร้อมกับทำงานไปด้วยนั้น มีจำนวนค่อนข้างจำกัด อาจมีสาเหตุจากบุคคลที่เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ส่วนใหญ่มักเป็นบุคลากรที่มีอายุมากกว่า 30 ปี ซึ่งอายุมากกว่าขอบเขตอายุที่คณะนิสิตผู้วิจัยกำหนดไว้ การเก็บข้อมูลจึงต้องอาศัยระยะเวลามากกว่าที่คาดคิด
2. จากการสำรวจ พบประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจ ได้แก่ ภาวะการว่างงาน ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 22-30 ปี จากจำนวนผู้ร่วมงานวิจัยทั้งสิ้น 526 คน มีผู้ที่อยู่ในสถานภาพว่างงานจำนวน 55 คน (ร้อยละ 23.9) ซึ่งนี่อาจเป็นสิ่งที่สังคมไทยควรตระหนักถึง ว่าการจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีอาจไม่สามารถการันตีการมีงานทำเสมอไป ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันอาจมีบางอย่างเกิดขึ้นกับสังคมไทยหรือไม่ ตัวเลขที่ได้จึงออกมาในลักษณะดังกล่าว
3. จากประเด็นการว่างงานที่กลุ่มผู้วิจัยบังเอิญพบขณะทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง อาจนำไปเป็นประเด็นเพื่อวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งต่อไป ทั้งนี้เพื่อหาประเด็นสนับสนุนว่าปัจจัยใดที่จะช่วยส่งเสริมการค้นอัตลักษณ์ของบุคคล เพราะหากทราบว่าคุณลักษณะตนเป็นอย่างไร ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร ถนัดด้านไหน ก็น่าจะมีส่วนช่วยส่งเสริมในเรื่องของการเลือกอาชีพของบุคคลได้ในที่สุด
4. จากผลงานวิจัย และการทบทวนวรรณกรรม อาจพบความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังทางการเรียนของพ่อแม่ที่มีต่อลูกและเศรษฐกิจฐานะทางสังคมของพ่อแม่ที่อาจส่งผลต่อการรับรู้การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มของบุคคล ซึ่งอาจศึกษาได้ในงานวิจัยครั้งต่อไปได้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

การวิจัยในครั้งนี้ จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานอยู่ในช่วงวัยดังกล่าว เพื่อให้พวกท่านเข้าใจว่าบุคคลในช่วงวัยนี้ต้องการเวลาในการค้นหาตนเองและการที่บุคคลต้องแบกรับความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีต่อตนมากเกินไป อาจนำไปสู่ความกดดันในการทำตามความคาดหวังนั้น ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบขึ้นภายในตัวผู้ใหญ่วัยเริ่ม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Murayama และคณะ (2016) ที่พบว่า ความคาดหวังหรือความปรารถนาของพ่อแม่ในระดับที่สูงเกินไปจะแปรเปลี่ยนเป็นความกดดัน และอาจนำไปสู่พฤติกรรมพ่อแม่ที่คอยควบคุมบงการชีวิตลูก ส่งผลให้ผู้ใหญ่วัยเริ่มเหล่านี้ขาดโอกาสที่จะได้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเองซึ่งอาจกลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้ผู้ใหญ่วัยเริ่มติดอยู่ในช่วงเวลาเหล่านี้นานขึ้น

นอกจากนี้ ข้อมูลจากการวิจัยอาจมีส่วนช่วยในการพัฒนาระบบการศึกษา เนื่องจากการศึกษาไทยไม่มีช่องว่างของเวลาสำหรับการค้นหาตัวเอง แม้จะเป็นช่วงเวลาสำคัญของการเปลี่ยนผ่าน ไม่ว่าจะในช่วงหลังจบมัธยมปลายเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย หรือ ช่วงหลังจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา และกำลังจะก้าวเข้าสู่ชีวิตการทำงานในอนาคต ช่วงเวลาเหล่านี้เป็นช่วงเวลาสำคัญที่บุคคลควรมีโอกาสสำรวจว่าตนชอบหรือสนใจด้านไหนเป็นพิเศษ รวมถึงมีโอกาสได้ทดลองเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ซึ่งอาจมีส่วนช่วยในการพัฒนาอัตลักษณ์ตนขึ้นมาได้ (Rabie & Naidoo, 2016) แต่สำหรับสังคมไทย ยังมองว่าช่องว่างระหว่างเวลาเหล่านี้เป็นเรื่องเสียเวลา "นักเรียน ม.6 เรียนจบแล้ว ต้องเข้ามหาวิทยาลัยเลย" หรือ "นิสิตนักศึกษา เมื่อเรียนจบแล้ว ต้องรีบหางานทำเลย" จริงอยู่ในกรณีของบุคคลที่รู้จักตนเองดีพอและมองเห็นเส้นทางสายอาชีพของตนชัดเจน การได้เข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยหรือได้ประกอบอาชีพทันทีหลังเรียนจบ จะช่วยร่นระยะเวลาในการก้าวสู่ความสำเร็จของบุคคลให้เร็วขึ้น แต่สำหรับผู้ใหญ่วัยเริ่มที่ไม่รู้ว่าตนต้องการอะไร บางครั้ง ณ ตอนนั้น เขาอาจต้องการแค่เวลาสำหรับการค้นหาตัวเองก็เป็นได้

อย่างไรก็ตาม คณะนักจิตวิทยาวิจัยอาจสรุปได้ว่า การเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนั้นเป็นเรื่องที่ดีหรือไม่เนื่องจากการติดอยู่ในช่วงวัยดังกล่าว ส่งผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบแตกต่างกันออกไป เพราะช่วงเวลาของการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่ม บุคคลจะได้มีโอกาสในการใช้เวลาค้นหาและพัฒนาอัตลักษณ์ตน ซึ่งอาจส่งผลต่อเนื่องถึงการเลือกประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ตนในอีกครั้งชีวิตที่เหลือ ในทางกลับกัน หากบุคคลติดอยู่ในช่วงเวลาของการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มนานเกินไป อาจส่งผลให้บุคคลประสบกับอุปสรรคในการใช้ชีวิตเนื่องจากความล้มเหลวในการพัฒนาอัตลักษณ์ที่อาจส่งผลต่อเนื่องไปถึงการเลือกประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองด้วยเช่นกัน ฉะนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับผู้ใหญ่วัยเริ่มในตอนนี้อาจเป็น

การที่บุคคลใกล้ชิดใช้เวลากับผู้ใหญ่วัยเริ่มในการลองผิดลองถูกเพื่อค้นหาตัวเอง ขณะเดียวกัน ก็คอยให้การสนับสนุนผู้ใหญ่วัยเริ่มในทุกๆ ช่องทางที่สามารถช่วยให้เขาพัฒนาอัตลักษณ์ตน เพื่อให้เขาก้าวพ้นจากการเป็นผู้ใหญ่วัยเริ่มและพร้อมที่จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีคุณภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลพัฒน์ วิทยานุกรณ์, พัชรียา รุ่งวรา. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความคาดหวังของพ่อแม่ด้านการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมทุ่มเทให้การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ วิทยารมณรัช. (2543). *การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2550). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2550*. Retrieved from http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/table/files/S-ict-hh-q/2550/000/00_S-ict-hh-q_2550_000_000000_00002.pdf

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2559*. Retrieved from http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/table/files/S-ict-hh-q/2559/000/00_S-ict-hh-q_2559_000_000000_00003.pdf

ภาษาอังกฤษ

Aggarwal, O. P., Bhasin, S. K., Sharma, A. K., Chhabra, P., Aggarwal, K. & Rajoura, O. P. (2005). A new instrument (scale) for measuring the socioeconomic status of a family: preliminary study. *Indian Journal of Community Medicine*. 30(4), 111-114.

Alexander, K. L., Entwisle, D. R., & Bedinger, S. D. (1994). When expectations work: Race and socioeconomic differences in school performance. *Social Psychology Quarterly*, 283-299.

Arnett, J. J. (1994). Are college students adults? Their conceptions of the transition to adulthood. *Journal of Adult Development*, 1(4), 213-224.

- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469-480.
- Arnett, J. J. (2001). Conceptions of the transition to adulthood: Perspectives from adolescence through midlife. *Journal of Adult Development*, 8(2), 133-143.
- Arnett, J. J. (2002). The psychology of globalization. *American Psychologist*, 57(10), 774-783.
- Arnett, J. J. (2003). Conceptions of the transition to adulthood among emerging adults in American ethnic groups. *New Directions for Child and Adolescent Development*, 2003(100), 63-76.
- Arnett, J. J. (2004). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties*. Oxford: Oxford University Press.
- Arnett, J. J. (2011). Emerging adulthood(s): The cultural psychology of a new life stage. In L.A. Jensen (Ed.), *Bridging cultural and developmental psychology: New syntheses in theory, research, and policy* (pp. 255-275). New York, NY: Oxford University Press.
- Arnett, J. J. (2015). *Human development: A cultural approach (2nd edition)*. New York: Pearson.
- Arnett, J. J. (2016). Does emerging adulthood theory apply across social classes? National data on a persistent question. *Emerging Adulthood*, 4(4), 227-235.
- Arnett, J. J., & Tanner, J. L. (2006). *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* (1st ed., pp. 303-330). American Psychological Association.
- Back, M. D., Stopfer, J. M., Vazire, S., Gaddis, S., Schmukle, S. C., Egloff, B., & Gosling, S. D. (2010). Facebook profiles reflect actual personality, not self-idealization. *Psychological Science*, 21(3), 372-374.

- Brown, J. D. (2006). Emerging adults in a media-saturated world. In Arnett, J. J., & Tanner, J. L. (Eds.), *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* (pp. 279-299). Washington, DC: American Psychological Association.
- Cabrera, A. F., & La Nasa, S. M. (2000). Understanding the college-choice process. *New Directions for Institutional Research*, 2000(107), 5-22.
- Carlson, C. L. (2014). Seeking self-sufficiency: Why emerging adult college students receive and implement parental advice. *Emerging Adulthood*, 2(4), 257-269.
- Cheah, C. S., & Nelson, L. J. (2004). The role of acculturation in the emerging adulthood of aboriginal college students. *International Journal of Behavioral Development*, 28(6), 495-507.
- Coyne, S. M., Padilla-Walker, L. M., & Howard, E. (2013). Emerging in a digital world: A decade review of media use, effects, and gratifications in emerging adulthood. *Emerging Adulthood*, 1(2), 125-137.
- Crocetti, E., Tagliabue, S., Sugimura, K., Nelson, L. J., Takahashi, A., Niwa, T., ... & Jinno, M. (2015). Perceptions of emerging adulthood: A study with Italian and Japanese university students and young workers. *Emerging Adulthood*, 3(4), 229-243.
- Douglass, C. B., & Douglass, C. B. (Eds.). (2005). *Barren states: The population "implosion" in Europe*. Oxford: Berg Publisher.
- Douglass, C. B. (2007). From duty to desire: Emerging adulthood in Europe and its consequences. *Child Development Perspectives*, 1(2), 101-108.
- Duncan, G. J., & Magnuson, K. A. (2005). Can family socioeconomic resources account for racial and ethnic test score gaps?. *The Future of Children*, 35-54.

- Dutra-Thomé, L., & Koller, S. H. (2014). Emerging adulthood in Brazilians of differing socioeconomic status: Transition to Adulthood1. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 24(59), 313-322.
- Facio, A., & Micocci, F. (2003). Emerging adulthood in Argentina. *New Directions for Child and Adolescent Development*, 2003(100), 21-32.
- Fierro Arias, D., & Moreno Hernández, A. (2007). Emerging adulthood in Mexican and Spanish youth: Theories and realities. *Journal of Adolescent Research*, 22(5), 476-503.
- Furstenberg Jr, F. F. (2010). On a new schedule: Transitions to adulthood and family change. *The Future of Children*, 20(1), 67-87.
- Gordon, K., Hartmark, C., Chen, H., Kasen, S., & Cohen, P. (2003). Variations in patterns of developmental transmissions in the emerging adulthood period. *Developmental Psychology*, 39(4), 657-669.
- Hawley, J., & Chiang, S. (2013). The role of higher education in their life: Emerging adults on the crossroad. *New Horizons in Adult Education and Human Resource Development*, 25(3), 3-13.
- Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing cultures: The Hofstede model in context. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 8.
- Leontopoulou, S., Mavridis, D., & Giotsa, A. (2016). Psychometric Properties of the Greek Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA): University Student Perceptions of Developmental Features. *Journal Of Adult Development*, 23(4), 226-244. <http://dx.doi.org/10.1007/s10804-016-9239-4>
- Lonsdale, A. J., & North, A. C. (2011). Why do we listen to music? A uses and gratifications analysis. *British Journal of Psychology*, 102(1), 108-134.

- Marcia, J. E. (2002). Identity and psychosocial development in adulthood. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 2(1), 7-28.
- Murayama, K., Pekrun, R., Suzuki, M., Marsh, H. W., & Lichtenfeld, S. (2016). Don't aim too high for your kids: Parental overaspiration undermines students' learning in mathematics. *Journal of Personality and Social Psychology*, 111(5), 766.
- Nelson, L. J. (2003). Rites of passage in emerging adulthood: Perspectives of young Mormons. *New Directions for Child and Adolescent Development*, 2003(100), 33-50.
- Nelson, L. J., & Chen, X. (2007). Emerging adulthood in China: The role of social and cultural factors. *Child Development Perspectives*, 1(2), 86-91.
- Nelson, L. J., Padilla-Walker, L. M., Carroll, J. S., Madsen, S. D., Barry, C. M., & Badger, S. (2007). "If you want me to treat you like an adult, start acting like one!" Comparing the criteria that emerging adults and their parents have for adulthood. *Journal of Family Psychology*, 21(4), 665.
- Nelson, L. J., Padilla-Walker, L. M., Christensen, K. J., Evans, C. A., & Carroll, J. S. (2011). Parenting in emerging adulthood: An examination of parenting clusters and correlates. *Journal of Youth and Adolescence*, 40(6), 730-743.
- Padilla-Walker, L. M., Nelson, L. J., & Carroll, J. S. (2012). Affording emerging adulthood: Parental financial assistance of their college-aged children. *Journal of Adult Development*, 19(1), 50-58.
- Padilla-Walker, L. M., Nelson, L. J., Madsen, S. D., & Barry, C. M. (2008). The role of perceived parental knowledge on emerging adults' risk behaviors. *Journal of Youth and Adolescence*, 37(7), 847-859.

- Poomontre, J., & Setthawong, P. (2016). Extending the socio-economic status (SES) prediction system based on the Thailand marketing research society (TMRS) standardized SES classification for Thai upcountry urban subjects. *Information Science and Applications (ICISA) 2016* (pp. 885-894). Springer Singapore.
- Rabie, S., & Naidoo, A. V. (2016). The value of the gap year of the facilitation of career adaptability. *South African Journal of Higher Education, 30*(3), 138-155.
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2007). Emerging adulthood: Theory, assessment and application. *Journal of Youth Development, 2*(1), 37-48.
- Roth, G., Assor, A., Niemiec, C. P., Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2009). The emotional and academic consequences of parental conditional regard: Comparing conditional positive regard, conditional negative regard, and autonomy support as parenting practices. *Developmental Psychology, 45*(4), 1119.
- Santa Maria, M. (2002). Youth in Southeast Asia: Living within the continuity of tradition and the turbulence of change. In B. B. Brown, R. W. Larson, & T. S. Saraswathi (Eds.), *The world's youth: Adolescence in eight regions of the globe* (pp. 171-206). New York, NY: Cambridge University Press.
- Sasikala, S., & Karunanidhi, S. (2011). Development and validation of perception of parental expectations inventory. *Journal of Indian Academy of Applied Psychology, 37*(1), 114-124.
- Schnaiberg, A., & Goldenberg, S. (1989). From empty nest to crowded nest: The dynamics of incompletely-launched young adults. *Social Problems, 36*(3), 251-269.
- Schoeni, R. F., & Ross, K. E. (2005). *Material Assistance from Families during the Transition to Adulthood*. University of Chicago Press.

- Seiffge-Krenke, I. (2013). "She's leaving home..." antecedents, consequences, and cultural patterns in the leaving home process. *Emerging Adulthood, 1*(2), 114-124.
- Stephen, J., Fraser, E., & Marcia, J. E. (1992). Moratorium-achievement (Mama) cycles in lifespan identity development: Value orientations and reasoning system correlates. *Journal of Adolescence, 15*(3), 283-300.
- Taylor, K. B., & Baxter Magolda, M. B. (2015). Building educators' capacities to meet twenty-first century demands. *About Campus, 20*(4), 16-25.
- Terriquez, V., & Gurantz, O. (2015). Financial challenges in emerging adulthood and students' decisions to stop out of college. *Emerging Adulthood, 3*(3), 204-214.
- Welti, C. (2002). Adolescents in Latin America: Facing the future with skepticism. In B. B. Brown, R. W. Larson, & T. S. Saraswathi (Eds.), *The world's youth: Adolescence in eight regions of the globe* (pp. 276-306). New York: Cambridge University Press.
- Wintre, M. G., Kandasamy, A. R., Chavoshi, S., & Wright, L. (2015). Are international undergraduate students emerging adults? Motivations for studying abroad. *Emerging Adulthood, 3*(4), 255-264.
- Yamamoto, Y., & Holloway, S. D. (2010). Parental expectations and children's academic performance in sociocultural context. *Educational Psychology Review, 22*(3), 189-214.
- Yaniv, I. (2004). The benefit of additional opinions. *Current Directions in Psychological Science, 13*(2), 75-78.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และประเมินความเหมาะสมของข้อ
กระทงสำหรับมาตรวัดทั้งสามมาตร

1. อาจารย์ ดร. นิพัทธ์ พิชญโยธิน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์สรวิศ รัตนชาติชูชัย

อาจารย์ประจำสาขาวิชาประสาทจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อาจารย์ ดร. หยกฟ้า อิศรานนท์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**คุณสมบัติกลุ่มตัวอย่าง**

1. สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี
2. อายุระหว่าง 22-30 ปี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. อายุ _____ ปี
2. เพศ _____
3. สถานภาพหลังจบปริญญาตรี
  - ( ) กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
  - ( ) เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย
  - ( ) ทำงาน
  - ( )ว่างงาน
4. สถานภาพสมรส
  - ( ) โสด
  - ( ) แต่งงาน
  - ( ) อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
5. ระยะเวลา เรียนจบปริญญาตรีมาแล้ว _____ ปี
ทำงานมาแล้ว _____ ปี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามช่วงเวลา ณ ขณะนี้ในชีวิตของคุณ

ข้อความต่อไปนี้ อธิบายถึงช่วงเวลาในชีวิตของคุณ ณ ขณะนี้ ที่รวมถึงระยะเวลาหนึ่งถึงสองปีที่ผ่านมา

และหนึ่งถึงสองปีข้างหน้า โดยอาจจะมีทั้งคำอธิบายที่ตรงกับตัวคุณ และทั้งที่ไม่ตรงกับตัวคุณ

ขอให้คุณอ่านข้อความดังต่อไปนี้ แล้วประเมินว่าคุณเห็นด้วยกับข้อความแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด

โดยถ้า 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2 = ไม่เห็นด้วย, 3 = เห็นด้วย, และ 4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ คุณรู้สึกว่...	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)	ไม่เห็นด้วย (2)	เห็นด้วย (3)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)
1. ได้สำรวจความชอบของตนเอง				
2. อะไร ๆ ก็เป็นไปได้				
3. ยังสับสนว่าตนเองอยากทำอะไร				
4. ยังทดลองว่าตนเองชอบอะไร				
5. ได้เป็นตัวของตัวเอง				
6. ชีวิตเต็มไปด้วยข้อจำกัด				
7. ต้องรับผิดชอบตัวเอง				
8. วิตกกังวลและกดดัน				
9. ชีวิตยังไม่ลงตัว				
10. ทุกอย่างดูเป็นไปในทางที่ดี				
11. มีแต่เรื่องกดดัน				
12. ยังค้นหาตัวตน				
13. ต้องลงหลักปักฐาน				

<p style="text-align: center;">ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ คุณรู้สึกว่...</p>	<p style="text-align: center;">ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)</p>	<p style="text-align: center;">ไม่เห็นด้วย</p>	<p style="text-align: center;">เห็นด้วย</p>	<p style="text-align: center;">เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)</p>
14. ต้องรับผิดชอบดูแลผู้อื่น				
15. เป็นอิสระ				
16. มีทางเลือกหลากหลาย				
17. ชีวิตไม่อาจคาดเดาอะไรได้				
18. ต้องยึดมั่นผูกสัมพันธ์กับผู้อื่น				
19. ต้องพึ่งพาตนเอง				
20. มีหลายเรื่องให้ต้องกังวล				
21. ต้องออกไปลองทำสิ่งใหม่ ๆ				
22. ต้องมุ่งความสนใจไปที่ตนเอง				
23. ต้องออกจากบ้านพ่อแม่มาใช้ชีวิตอยู่ด้วยตนเอง				
24. ต้องทำความเข้าใจตัวตนของเราเอง				
25. ต้องวางแผนอนาคต				
26. ต้องค้นหาความหมายในชีวิต				
27. ได้เลือกตัดสินใจบนพื้นฐานของความเชื่อและ ค่านิยมของตนเอง				
28. ต้องเรียนรู้ที่จะคิดอะไรเพื่อตนเอง				
29. ตัวเองเป็นผู้ใหญ่ในบางเรื่อง แต่ไม่ใช่ในทุกเรื่อง				

ช่วงเวลานี้ในชีวิตของคุณ คุณรู้สึกว่...	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)	ไม่เห็นด้วย (2)	เห็นด้วย (3)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)
30. ตัวเองค่อย ๆ พัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่				
31. สับสนว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้วหรือยัง				

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวังของพ่อแม่

ขอให้คุณเลือกคำตอบที่ตรงกับคุณมากที่สุด

โดย 1 = ไม่ตรงที่สุด, 2 = ค่อนข้างไม่ตรง, 3 = ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง, 4 = ค่อนข้างตรง และ 5 = ตรงที่สุด

พ่อแม่คาดหวังให้ฉัน...	ไม่ตรง ที่สุด (1)	ค่อนข้าง ไม่ตรง (2)	ตรงบ้าง ไม่ตรง บ้าง (3)	ค่อนข้าง ตรง (4)	ตรง ที่สุด (5)
1. ตอบแทนบุญคุณด้วยการเติมเต็มความต้องการ/ ความฝันของท่าน					
2. ตั้งใจเรียน เพื่อให้ได้งานที่ให้เงินเดือนสูง					
3. แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวในอนาคต					
4. เรียนในสาขาวิชาที่ท่านเลือกไว้ให้					
5. มุ่งความสนใจไปที่การเรียนมากกว่ากีฬาหรือกิจกรรม พิเศษอื่น ๆ นอกหลักสูตร					
6. ใช้เวลาในแต่ละวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
7. สอบได้ในอันดับต้น ๆ					
8. มีสถานะทางการเงินที่มั่นคงในอนาคต					

พ่อแม่คาดหวังให้ฉัน...	ไม่ตรง ที่สุด (1)	ค่อนข้าง ไม่ตรง (2)	ตรงบ้าง ไม่ตรง บ้าง (3)	ค่อนข้าง ตรง (4)	ตรง ที่สุด (5)
9. เลือกเรียนในสาขาที่ตรงกับใจท่าน					
10. ได้เกรดดี ๆ เพื่อที่จะได้มีโอกาสได้ทำงานที่ดี ๆ					
11. กลับถึงบ้านก่อนเวลาที่ท่านกำหนด					
12. ทำตามคำแนะนำของท่าน					
13. เรียนรู้เพื่อเตรียมทักษะอาชีพ					
14. ได้คะแนนสูงสุดในการสอบทุกวิชา					
15. เลือกงานที่มีหน้ามีตาในสังคม					
16. ได้รับความรู้ นอกเหนือจากในโรงเรียน					
17. ทุ่มทักกับการเรียนให้มาก ๆ					
18. ทบทวนเนื้อหาให้มาก ๆ ในช่วงสอบ					
19. มีผลการเรียนที่ดีกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ					
20. แบ่งปันความรู้ให้กับคนอื่นด้วย					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามชีวิตความเป็นอยู่และครอบครัว

ขอให้คุณเลือกคำตอบที่ตรงกับตัวคุณและครอบครัวของคุณมากที่สุด

1. ระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่ที่เรียนระดับสูงที่สุด
  - a. ปริญญาเอก
  - b. ปริญญาโท
  - c. ปริญญาตรี
  - d. อนุปริญญาหรือปวส.
  - e. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.
  - f. มัธยมศึกษาตอนต้น
  - g. ประถมศึกษา
  - h. ไม่ได้เข้าระบบการศึกษา
2. การศึกษาของตนเองและพี่น้อง
  - a. ทุกคนเรียนหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
  - b. มากกว่าครึ่งเรียนหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
  - c. น้อยกว่าครึ่งเรียนหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
  - d. ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี
3. จำนวนสมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ (ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเดี่ยวหรือขยาย)
  - a. 3 คนหรือมากกว่า และมีเงินสำรอง
  - b. 2 คนหรือทั้งพ่อและแม่
  - c. คนเดียว
  - d. ไม่มี

4. รายได้ครอบครัวต่อเดือน

- a. น้อยกว่า 10,000 บาท
- b. 10,001 - 15,000 บาท
- c. 15,001 - 20,000 บาท
- d. 20,001 - 25,000 บาท
- e. 25,001 - 30,000 บาท
- f. 30,001 - 35,000 บาท
- g. 35,001 - 40,000 บาท
- h. 40,001 - 50,000 บาท
- i. 50,001 - 100,000 บาท
- j. 100,000 บาทขึ้นไป

5. รายได้ของตนเองต่อเดือน

- a. น้อยกว่า 5000 บาท
- b. 5001 - 10,000 บาท
- c. 10,001 - 15,000 บาท
- d. 15,001 - 20,000 บาท
- e. 20,001 - 25,000 บาท
- f. 25,001 - 30,000 บาท
- g. 30,000 – 35,000 บาท
- h. 35,001 - 40,000 บาท
- i. 40,001 บาทขึ้นไป

6. รูปแบบการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย

- a. เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย
- b. เช่าอยู่อาศัย
- c. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

7. นอกจากบ้านที่ครอบครัวอาศัยอยู่ ครอบครัวยังมีบ้านหลังอื่น หรือร้านค้า หรือโรงเก็บของ ฯลฯ หรือไม่
จะขนาดเท่าไร หรือถูกปล่อยให้เช่าหรือไม่
- มี 3 แห่งหรือมากกว่านั้น
  - มี 2 แห่ง
  - มี 1 แห่ง
  - ไม่มี
8. มีคนรับใช้ในบ้าน
- จ้างเต็มเวลามากกว่าหรือเท่ากับ 2 คน
  - จ้างเต็มเวลา 1 คน
  - จ้างพาร์ทไทม์มากกว่าหรือเท่ากับ 3 คน
  - จ้างพาร์ทไทม์ 1-2 คน
  - ไม่มีคนรับใช้
9. ความถี่ของการไปต่างประเทศของสมาชิกในครอบครัวใน 3 ปีที่ผ่านมา (หากไปด้วยกันนับเป็น 1 ครั้ง)
- 5 ครั้ง ขึ้นไป
  - 3-4 ครั้ง
  - 1-2 ครั้ง
  - ไม่ได้ไป
10. ปัจจุบัน มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของครอบครัว
- รับผิดชอบทั้งหมด (76-100%)
  - รับผิดชอบเป็นส่วนใหญ่ (51-75%)
  - รับผิดชอบครึ่งหนึ่ง (26-50%)
  - รับผิดชอบบางส่วน (1-25%)
  - ไม่ได้รับผิดชอบ (0%)

11. ความยากลำบากในการใช้จ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัว เช่น กังวลกับการใช้เงินในแต่ละวัน เป็นต้น
- ลำบากอย่างมาก
  - ลำบาก
  - ไม่ค่อยลำบาก
  - ไม่ลำบากเลย
12. ความยากลำบากในการใช้จ่ายในแต่ละเดือนของตนเอง
- ลำบากอย่างมาก
  - ลำบาก
  - ไม่ค่อยลำบาก
  - ไม่ลำบากเลย
13. มีภาระหนี้สินของตนเองและ/หรือครอบครัวหรือไม่
- มี
  - ไม่มี
14. ความสามารถในการชำระหนี้ที่มี
- ไม่มีความยากลำบากในการชำระหนี้ให้ทันตามกำหนด
  - มีความยากลำบากในการชำระหนี้ให้ทันตามกำหนดในบางครั้ง
  - ไม่สามารถชำระหนี้ให้ทันตามกำหนด

ขอขอบพระคุณที่สละเวลามาร่วมงานวิจัยนี้ค่ะ 😊